

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Balkanska konferenca

Balkanska konferenca, ki se je sestala zadnje dni v Atenah, se je razšla. Zapustila je za seboj samo lepe spomine. Z nepričakovano in torej s tembolj razveseljivo brzino so zastopniki balkanskih držav premostili velika nesoglasja in sprejeli v principu tako dalekosežno sodelovanje na gospodarskem in političnem polju, da je možnost zveze balkanskih narodov, tako bi rekli, odločno krenila iz dežele sanj med aktualna mednarodna politična vprašanja. Nikdo se tega bolj ne veseli, kot pa kraljevina Jugoslavija, ki je od prvih dni svojega obstoja zagovarjala nujnost, da naj balkanski narodi, ki do sedaj v velikem svetu ravno ne uživajo slovesa radi svoje miroljubnosti, sami med seboj in brez tujega vpliva rešijo sporna vprašanja. Če se do danes ni posrečilo poiskati v gospodarskih in kulturnih odnosih med balkanskimi narodi onih edinic, ki bi za pomirjenje Balkana bile neobhodno potrebna baza, potem je temu brez dvoma krivo dejstvo, da do sedaj države na balkanskem polotoku niso imele prilike, govoriti med seboj, ne da bi ena ali druga ne bila stala pod vplivom kakšne nebal-kanske sile.

Če motrimo zgodovino zadnjih sto let, bomo vedno našli na isti položaj: Balkan je vedno bil križišče interesov velikih evropskih velesil, ki so na Balkanu hotele izvoziti svojo pomoč, ki so s pomočjo Balkana hotele druga drugo oslabiti in ki so na račun Balkana poravnale medsebojne spore in svoje apetite.

V dobi, ko so se balkanski narodi izvijali iz rok turškega cesarstva, je princ Gorčakov, ruski zunanji minister, opravil svoje vmešavanje v turške razmere s krilatico, da je »Turčija podobna artičoki, ki se mora pojesti polagoma pero za peresom«. Ko so mesto otomanskega cesarstva nastopili več ali manj odvisni balkanski narodi, se je zadržanje velesil spremenilo v toliko, da novorojenih držav niso marale pogoltniti, zato pa drugo proti drugi izgrizavati, vzdrževati na Balkanu stalno napetost ter si s koncesijami na Balkanu plačevati mir v ostali Evropi, balkanskim narodom pa obesiti okrog vratu sramotilno tablico, da so ognjišče vseh evropskih požarov.

Ko se je z lauzanskim in neuilliskim mirom zaključila svetovna vojna, je izgledalo, da bodo balkanske države prepuščene same sebi mogle v miru urediti medsebojno sožitje tako, da se bodo mirno razvijale druga ob drugi ter v mladem zanosu ustvarile predpogoje za duševno in gospodarsko blagostanje.

Zgodovina zadnjih desetih let teh želj ni uresničila. Danes bo težko dokazati, da tuje velesile ne vodijo vsaka svojo politiko na Balkanu, ki je kvarljiva skupnim interesom in ki je največja ovira za iskrene odnose.

Tako smo doživeli, da se je Albanija, bistven del Balkana, udejvala apeninski velesili, da Italija uveljavlja svoje politične nazore tudi v Bolgariji. Ravno tako je znano, da vodi Anglija svojo lastno balkansko politiko, ki je osredotočena okrog Grčije. Nemčija se začenja naslanjati na svojo bivšo zaveznico Turčijo. Edino Francija še stoji lojalno pri mirovnih pogodbah in pri tistih, ki jih branijo. Stara igra se je znova začela.

Zato smo mnenja — s tem pa na noben način nečemo zmanjševati pomena balkanske konference v Atenah — da so vsa prizadevanja za balkansko zvezo, najsi bo še v tako rahli obliki, iluzorična tako dolgo, dokler se velesile med seboj ne bodo končno uveljavno sporazumele, ali pa, in to je druga možnost, dokler se državni predstavniki balkanskih držav ne bodo opogumili, da se otresejo tujih pritiskov, ter se sestanejo na konferenci z iskreno željo, svojo hišo urediti za svojo lastno udobnost brez obzira na inozemske težnje. Predhodno vsem prizadevanjem balkanskih držav, se morajo najprej evropske velesile sestati na evropski konferenci in tam slovesno izreči, da se odrekajo vsakemu vplivu na Balkan, da prepustijo Balkan svoji usodi, da rabimo ta izraz. Kadar bo ta protokol podpisan in kadar bodo obstojale garancije, da bo tudi iskreno izpeljan, potem šele bo mogoče koristno razpravljati o balkanski federaciji kot predhodnici za njeno veliko evropsko sestro.

Potek konference v Atenah pa nas sili tudi še k drugi opazki. Če in kadar bodo balkanske države zopet prišle skupaj z namenom, ki jih je privedel v Atene, potem si bodo druga drugi morale dati dovoljenje, da sme vsaka razbremeniti svoje srce. Molčečnost je včasih dobra, prisiljena molčečnost pa rodi neiskrenost, kadar ne povzroča nevolje. Če obstojajo sporne točke, ki so resnično pristno narodnega izvora in ne v naroden suknišč od inozemske aspiracije, potem mora obstojati možnost, da se odkrito obrazloži. Dobre volje je dovolj, da se tudi najtežja nasprotstva premostijo.

Sedanja balkanska konferenca, ki ni bila oficijelna, katere so se posamezne države udeležile le potem opazovalcev, je pokazala, da so možnosti za sodelovanje dane, da je tudi želja po prijateljstvu zelo izrazita in da bodo balkanske države sorazmerno lahko našle sporazum, pogojno seveda, če ga bodo hotele popolnega brez maskiranja bolečih točk, in če ga bodo iskale same brez vmešavanja ostale Evrope.

Prihod min. Flandina v Belgrad

Francoski trgovski minister potuje v važni gospodarski misiji

Belgrad, 15. oktobra. AA. Francoski minister trgovine Flandin je v spremstvu ge. in hčerke prišel danes ob 9.30 v Belgrad iz Budimpešte. Ministra so sprejeli na postaji francoski poslanik Dard z obojem poslanstva, minister za trgovino in industrijo Evgen Demetrovič, šef zavoda za pospeševanje zunanje trgovine dr. Tomičič, višji uradniki ministertva za trgovino in industrijo, šef protokola zunanega ministertva Novakovič in številna francoska kolonija v Belgradu. Gospa in hčerka Flandin sta dobili šopke belih in rdečih rož. Potem, ko so se predstavili pri sprejemu navzoči g. ministru Flandinu in ga pozdravili, se je odpeljal g. Flandin v hotel »Srpski kralje, kjer so bili za njega pripravljeni apartmani. Spremlja ga ravnatelj personalnega oddelka ministertva za trgovino Charmey. V toku današnjega dneva je g. Flandin posetil predsednika ministrskega sveta Petra Živkoviča, zunanega ministra Vojislava Marinkoviča in ministra za trgovino in industrijo Evgena Demetroviča. O priliki poslednjega obiska je Flandin predal Demetroviču red velikega križa legije časti, dr. Tomičiču in kabinetnemu šefu Mašiču pa oficirski križ

legije časti. Ob 13 je zunanji minister Voja Marinkovič priredil na čast Flandinu kosilo. Popoldne se je odpeljal g. Flandin na Avalo, kjer je položil venec na grob Neznane junaka.

Belgrad, 15. okt. m. Kakor smo že včeraj poročali, je potovanje trgovskega ministra Flandina v zvezi z novo gospodarsko politiko francoske vlade, ki gre za tem, da se gospodarsko stanje v Evropi stabilizira. Kakor smo poučeni, namerava francoska vlada izdelati nov načrt trgovinskih pogodb med posameznimi državami ter predložiti drugi komisiji Društva narodov. Ta načrt ni v nasprotju s sedaj veljavnim načelom največjih ugodnosti, temveč gre za tem, da se v srednji in vzhodni Evropi ustanovi tako stanje, da bi vzhodnoevropske države lahko konsumirale oziroma sprejele vse svoje industrijske nabave iz držav srednje Evrope, zato pa bi lahko tam plasirale svoje poljedelske pridelke ter na ta način odklonile veliko poljedelsko krizo, ki vlada v teh državah. Istočasno bo francoski minister sondiral teren za ustanovitev skupnega gospodarskega bloka evropskih držav z ozirom na svetjsko trgovsko ekspanzivnost. Ta načrt je nadaljevanje sklepov

varšavske konference. Francoski trgovinski minister je bil danes v spremstvu poslanika g. Darda na dvoru, kjer se je vpisal v dvorsko knjigo. Opol-dne mu je priredil naš zunanji minister dr. Marinkovič svečan banket, zvečer pa mu je priredil trg. minister Demetrovič svečano večerjo v oficirskem domu. Francoski trg. minister odpotuje jutri zvečer v Bukarešt, od tod pa v Solijo, Carigrad in Atene.

Budimpešta, 15. okt. AA. Francoski minister za trgovino je izjavil zastopnikom listov, da se morajo vse poljedelske države energično upreti sovjetskemu dumpingu, ki ograža ravnovesje na svetovnem trgu. Minister je dodal, da so ukrepi, ki jih je v tej stvari storila Madžarska, slični francoskim.

Visoko odlikovanje

Belgrad, 15. okt. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je bil na predlog ministra za trgovino in industrijo odlikovan z redom belega orla I. reda Eugen Pierre Flandin, trgovski minister francoske republike, z redom belega orla II. razreda pa Alexis Charmey, državni svetnik francoske republike.

Slovanski zdravniki v Belgradu

Sprejem pri Nj. Vel. kralju

Belgrad, 15. okt. AA. Predsedstvo vseslovan-skega zdravniškega kongresa je danes obiskalo predsedstvo belgrajske občine. Tam jih je sprejel predsednik občine dr. Stojadinovič. Na njegov pozdravni govor sta odgovorila v imenu Českoslovaške dr. Vesely, v imenu Poljakov dr. Stavecki. Belgrajska občina je gostom na čast priredila ob 13 slavnostno kosilo v hotelu »Palace«. Na pozdravni govor dr. Stojadinoviča, podpredsednika belgrajske občine, je odgovoril v imenu Českoslovaške dr. Malik, v imenu Poljakov pa dr. Savecki. Na koncu je v imenu naših zdravnikov pozdravil goste dr. Mončič Ivan, predsednik društva jugoslovanskih zdravnikov. Po obedu so se gostje odpeljali v Dedinje, kjer so si ogledali bolnišnico. V Dedinju so jim po razgledu bolnišnice servirali čaj.

Belgrad, 15. okt. z. V tujakih mlernih krogih se komentira zelo slaba organizacija pri sprejemu slovanskih zdravnikov. Zgodilo se je

celo, da niso nekateri zelo ugledni zdravniki dobili prenočišča. Organizacijo je vodil »Putnik«. Posledice so zelo neprijetne in se vodi preiskava, da se dožene, kje je krivda.

Belgrad, 15. okt. u. Slovanski zdravniki so položili danes venec na grob neznane vojaka. V današnji »Pravici« objavljajo svoje vtise iz audience pri Nj. Vel. kralju. Znani učenjak dr. Osterčič je izjavil sledeče: »Za na prvi pogled se spozna, da je Vaš kralj pri-rojen in perfekten gentlemen. On si osvoji človeka z vsako svojo gesto in besedo, pridobi si človeka, četudi ga je samo enkrat v življenju videl. Imate kralja ne samo po rojstvu, temveč tudi po duši in sreč. V razgovoru kaže vsestransko zanimanje za vsa kulturna vprašanja. Podobno so izjavljali tudi ostali zdrav-niki.

Beneš o položaju v Evropi

Praga, 15. okt. as. Zunanji minister dr. Beneš je imel pred zunanje-političnim odborom parlamenta ekspozit, v katerem se je bavil s politično gospodarsko krizo Evrope z ozirom na njen odmev v Českoslovaški.

Evropa v vrenju

Sedanja kriza je še posledica svetovne vojne, ki je vtisnila 20. stoletju svoj pečat. Posledice velike borbe v 12 letih še niso mogle biti izbrisane. Da se to doseže, bo morala delati cela generacija. Kriza se bo še povečala. Dr. Beneš vidi za to simptome v vseh evropskih državah. Rusija se nahaja že 13 let v permanentni revoluciji. Politični razvoj Italije še ni dosegel vrhunca. Tudi Francija je prišla v dobo notranje reorganizacije. Kakor so zadnje volitve v Nemčiji pokazale, stoji sedaj Nemčija v novi periodi notranjih težkoč in kriz. Na Poljskem se trudi že leta, rešiti vprašanje konstitucije. Avstrija je pod vladro dr. Schöbnerja izvedla konstitucionalne spremembe. Sedanji razvoj Nemčije in Avstrije kaže, da lahko pride v Evropi do močnih pretresov. Srednjeevropske države se tudi borijo s političnimi in socialnimi težkočami, ki bodo postale čim bolj večje in katerim se bodo morale prilagoditi. Tudi Anglija preživlja dobo impulzivnega razvoja, ko se ravno v sedanjih dneh posvetuje o svojem razmerju do dominionov.

Odločilen pomen gospodarstva

Doslej je v vseh evropskih državah odločala zunanja politika o smeri notranje. Povsod so imeli zunanje-politični odnosi odločilen vpliv na notranjo politiko. Sedaj se je mahoma to spremenilo: notranja politika je v ospredju. Gospodarski in finančni ministri so zamenjali zunanje ministre. Države Evrope, vse skupaj preživljajo danes dobo politične revolucije in se trudijo za rešitev problemov, ki so od konca svetovne vojne dan na dan postajali važnejši. Dandanes gre za to: spraviti v red politične in svetovne nazore povojne dobe. Svetovna vojna je privedla do tega, da se je v celih vrstah držav vršila politična sprememba, ki je imela zopet za posledico spremembo ustav. Kot primer navaja Nemčijo. Po njegovem mnenju bo notranja politika še precej časa odločala v vprašanjih zunanje politike. To bo

imelo za posledico, da se bo povečala možnost zunanje-političnih konfliktov, kajti nemiri v kaki državi nestalnost vlad, nesoglasnost med narodom povzroča nervoznost v sosedni državi. Evropske države so se mnogo trudile za skupno delo pri rešitvi svetovne gospodarske krize.

Panevropa

Nato je prešel dr. Beneš na poročilo o ženevskih pogajanjih. Dr. Beneš konstatira, da je izvedba Briandovega načrta možna le v etapah. Panevropski odbor se bo sestel januarja meseca 1. 1931. V vprašanju razorožitve je govornik mnenja, da se bo brezdomno vršila konferenca, in sicer koncem leta 1931 in začetkom 1. 1932. Ta konferenca bo dogodek svetovnega pomena. Rešitev tega vprašanja se mora na vsak način najti. Evropski narodi ne bodo dopustili, da ne bi imela konferenca vsaj delnega uspeha. Do razorožitve bo prej ali slej moralo priti.

Mala antanta

Gospodarska pogajanja med Romunijo in Jugoslavijo so v razvoju in bodo uspešno končana. Ko se bo to zgodilo, in bo na ta način nastal v vzhodni Evropi nov blok, bo Českoslovaška začela s tem blokom pogajanja, kar se bo zgodilo dozdnevno še koncem tega leta. Na ta način se bo našla rešitev za ozko gospodarsko sodelovanje in medsebojno pomoč držav Male antante. Českoslovaška je izdelala natančen gospodarski načrt, na podlagi katerega se bo tudi pogajala.

Českoslovaška

Končno je dr. Beneš naglasil, da je velika napaka, gledati na trenutno mednarodno politično situacijo preveč pesimistično. Težkoče bodo, kakor so vedno bile. Bolje je, delati vedno na konsekvenci črti, kakor spustiti se v avanturo. Českoslovaška država bo, sloneč na demokratičnem principu, že našla pota, da premaga te težkoče. Da se bo to zgodilo, je garancija lojalno in korektno razmerje med večinskimi in manjšinskimi narodom. Gospodarska kriza v tej ostri obliki se bo, kakor on upa, končala že prihodnje leto.

Nova romunska vlada hoče štediti

Za zmanjšanje proračuna — Stedenje pri uradniških plačah in inozemskih misijah

Bukarešta, 15. okt. AA. Snoči se je vršila važna seja ministrskega sveta pod predsedništvom novega predsednika vlade Minoresca. Na seji so predvsem razpravljali o vprašanju proračunskih prihrankov. Sklenjeno je bilo, da se pospeši delo na novi proračun, tako da bo mogel biti predložen parlamentu že takoj po njegovi otvoritvi. Glavno načelo, ki vodi vlado pri sestavljanju novega proračuna, je zmanjšanje državnih izdatkov na minimum in zboljšanje delovanja državnih ustanov. Na snočnji seji je bilo dalje sklenjeno, da bo vlada

ukrenila potrebno, da prepreči nakopičevanje javnih služb. Vsak uradnik, ki je zaposlen v dveh ali več službah, si bo moral izbrati samo eno od teh, in to najdalje do 1. novembra t. l. Vsi dodatni honorarji in izredni dodatki bodo ukinjeni. Vse misije v inozemstvo bodo podvržene kontroli zunanega ministertva, ki bo odločalo o tem, da li je misija potrebna. Prihodnja seja bo nadaljevala delo in sklepala o finančni situaciji ter odredila potrebne ukrepe za zmanjšanje izdatkov.

Predsednik vlade lahko obolel

Belgrad, 15. okt. m. Centralni presbīro objavljajo: G. predsednik vlade, general Peter Živkovič se je vrnil snoči iz Niške banje, ker je prekinil svoje zdravljenje. Radi spremembe vremena se je g. predsednik vlade malo prehladil in zdravniki so mu priporočili, da le od časa do časa zapuša sobo.

Seja ministrskega sveta

Belgrad, 15. okt. AA. Danes v četrtek bo ob 17 seja ministrskega sveta na Topčideru v stanovanju predsednika ministrskega sveta generala Petra Živkoviča, ki radi prehlada za nekaj časa ne bo zapustil sobe. Na seji bodo gg. ministri referirali o svojih potovanjih po državi in potrebah ljudstva v krajih, katere so do sedaj prepotovali.

Delo VZS

Belgrad, 15. okt. AA. Na današnji seji vrhovnega zakonodajnega sveta je bil končno uveljavljen dodelan in sprejet zakon o zdravnikih. Kot referent ministertva za socialno politiko in narodno zdravje se je seje udeležil načelnik dr. Andrija Štampar. Seje plenuma so odložene na 17. november. Sekcije se sestanejo 12. novembra.

V sekcijo za pretresanje zakonskih osnutkov o pomorskih akademijah, o srednjih tehniških šolah, o moških in ženskih strokovnih šolah, o obrtnih šolah so izvoljeni gg. dr. Gjuro Surmin, dr. Albert Kramer, dr. Grisogono, dr. Albert Bazala in Krpan.

V sekcijo za proučevanje zakonskih načrtov o vodnih silah so izbrani gg. dr. Sagadin, dr. Slavko Šečerov, dr. Balantič, dr. Čubrilovič, dr. Grisogono, dr. Lazar Mijušković.

V sekcijo za zakonske načrte ministertva za gradnje so izvoljeni: dr. Dušan Subotić, dr. Grisogono, dr. Svetislav Popović, dr. Sagadin, dr. M. Stojadinovič.

Seja upravnega odbora NB

Belgrad, 15. okt. u. Glavni upravni odbor Narodne banke je imel danes sejo, na kateri je bilo ugotovljeno, da se je zlata podlaga povečala za tri milijone predvojnih zlatih dinarjev, dočim se je število deviz malo zmanjšalo. Enako tudi žiro računi in krediti, zmanjšal se je tudi državni dolg za 100 milijonov dinarjev. Guverner Bajloni je obenem obvestil upravni odbor o razgovorih, ki jih je imel z ravnateljem reparacijske banke g. Quesnayem.

Glavna zadružna zveza

Belgrad, 15. okt. u. Na temelju čl. 14 pravil in z ozirom na sklep upravnega odbora Glavne zadružne zveze je sklical g. predsednik dr. Ant. Korošec redni letni občni zbor za dne 19. oktobra ob 11 v Belgradu v Zadružnem domu v Frankopanih ulici. Določen je sledeči dnevni red: 1. Pozdrav predsednika in imenovanje voditeljev zapisnika in izvolitev overovalcev skupščinskega zapisnika. 2. Poročilo upravnega odbora za leto 1929. 3. Poročilo nadzornega odbora o poslovanju za leto 1929 in zaključni računov za leto 1929. 4. Odobritev zaključenih računov za leto 1929, glasovanje o absolutoriju zadnjega odbora, sklepanje o uporabi odvisnih dohodkov iz leta 1929. 5. Volitev treh članov v upravni odbor, izmed katerih sta dva odstopila, eden pa je umrl. 6. Razprava o proračunu za leto 1930 in določitev članarine za leto 1930. 7. Predlogi in slučajnosti.

Danes opozarjamo na:

Iz politike

Polit. preokret v Madžarski str. 2
Ugrabitve fin. predsednika str. 2

Iz domačega življenja

Slovo generala Tripkoviča str. 3
Velikanski požar v Mariboru str. 2. in 3

Iz gospodarstva

Kmetijske razstave str. 7

Madžarska se drami

Vladni kandidat pri volitvah poražen — Stranka malih kmetov razvija svoj prapor — Bethlenova zvezda tone

Budimpešta, 15. oktobra. H. Ravnoar so došli uradni podatki o izidu volitev za državnega poslance v paesarskem volilnem okraju, ki je veljal za nepremagljivo trdnjavo Bethlenove stranke. V volilnem boju sta si stala nasproti vladni kandidat Andahazy Kasnya in kandidat opozicije Tibor Farkas. Vlada je mobilizirala vso svojo upravno moč, da podpira svojega kandidata. Vsi okrajni glavarji in župani so dobili nalogo izvajati pritisk na volilce, da bo vladni kandidat zmagal z odločilno večino glasov.

Opozicija je pri svoji agitaciji zadela na sistematične težave in je obupala nad uspehom. Naval na volilce je bil nepričakovano velik, toda do večerja zjutraj ni nikdo vedel, kakšen bo izid. V popoldanskih urah pa so začeli prihajati prvi podatki, ki so bili nabiti po vseh večjih središčih mesta. Kmalu se je pokazalo, da vladni kandidat sploh ne dobi glasov in to se je nadaljevalo celo popoldne. Ko je njegov nasprotnik že imel 4800 glasov večine, je Kasnya pobegnil z volišča z izjavo, da potegne nazaj svojo kandidaturo. Tako je bil Farkas potem izvoljen soglasno. Kasnya se še do danes ni javil pri tajništvu vladne stranke, da opraviči svoj beg, ki je v veliko nečast Bethlenu samemu. Pobeglega kandidata iščejo.

Budimpešta, 15. oktobra. p. V liberalnih krogih vlada veliko veselje nad zmago Farkasa, kandidata stranke velikih agrarcev, nad kandidatom zedinjene stranke vladne večine, v volilnem okraju Paesa. Predsednik liberalne stranke je sklical takoj parlamentarno sejo stranke, da presodi položaj. Na seji je izjavil, da je uničujoč poraz, ki ga je vlada doživela v enem svojih najbolj varnih volilnih okrajev, očitno znamenje, da se je začelo na Madžarskem daniti in da se bo ljudstvo kmalu zdrnilo in na očitni način dokazalo, da je Bethlen za dosti dolgo vladal na Madžarskem. Bethlen naj gre.

Budimpešta, 15. okt. d. Iz parlamentarnih krogov se poroča, da je stranka malih kmetov, malih obrtnikov in poljedelskih delavcev, ki je do sedaj vsled vladnega pritiska vegetirala v političnem zatikju, nenadoma stopila na plan. Vse kaže, da je svoj nastop skrbno pripravila in da je tudi izbrala ugoden trenutek za napad. Tako se je izvedelo, da je nenadoma sklicala v Bekesczabi velik ljudski tabor, katerega se je udeležilo na tisoče kmetijskega ljudstva. Nad taborom je zopet vihrala njena zastava, zeleno-bela, in množice so jo navdušeno pozdravljale. Na taboru se je sestavil tudi širokopotezen politično-gospodarski program, ki ga danes objavljajo budimpeštanski listi samo v izveščkih. Stranka malih kmetov zahteva parlament, ki bo v resnici predstavljal narod. Magnatska zbornica mora izginiti iz madžarske ustave in se spremeniti v stanovsko zbornico. Stranka zahteva tajno volilno pravico, ki je Madžarska do sedaj ni vpeljala. Fideikomisna posestva se morajo ali razdeliti ali pa porazdeliti. Isto velja za veleposestva.

Listi rezervirano komentirajo nov političen pojav in čakajo odmevov iz dežele. Do sedaj je došlo že veliko navdušenih pozdravnih telegramov na strankino tajništvo, ki priča, da je tabor v Bekesczabi imel svoj odmev po državi. Stranka se pozivlja, naj nastopi odločno proti sedanjim vladim, ki po dolgotrajnem delovanju ni uresničila niti ene želje malih kmetov in širokih mas poljedelskih delavcev.

Budimpešta, 15. okt. H. V vladnih krogih vlada velika poparjenost vsled dogodkov na volišču v Paesi kakor tudi vsled poročil o nenadnem pojavu malokmetijske stranke, katero so smatrali za neopstojno, odkar je sedanja vlada prevzela posele in uničila vse, kar je le od daleč spominjalo na dobo Bela Kume. Vlada bo bržkone hotela osumničiti novo stranko zvez s komunističnimi strankami, vendar ni verjetno, da bo ta argument zalegel, ker Bethlen danes ni v stanju dokazati, da je kaj storil za izboljšanje poljedelskega ljudstva.

Praga, 15. okt. p. Listi poročajo, da se je na Madžarskem začel pokret, ki bo nemara opasen za sedanji režim. »Nasinec piše: Bethlen je morebiti zborni vodil zunanjega politiko Madžarske, a je pri tem zanemarjal poljedelsko delavstvo in malega posestnika, ki živijo v največji mizeriji. Gospodarska kriza je izvila iz njih ta vzklík po zraku in po solcu.

Budimpešta, 15. okt. m. V tukajšnjih političnih krogih se vedno pogostje razpravlja o spremembi režima na Madžarskem. Smatra se, da je popolnoma gotovo, da bo prišlo v kratkem do demisije vlade grofa Bethlena, ki bo trajala dve leti ali dve meseca. Potrebne so spremembe celokupnega današnjega režima. Že danes se govori o raznih osebah, ki bi imele prevzeti vladno. Predstojajo občinske volitve v Budimpešti bodo gotovo pripomogle k padcu Bethlena in se pričakuje velika zmaga opozicije.

Budimpešta, 15. okt. m. V tukajšnjih političnih krogih se vedno pogostje razpravlja o spremembi režima na Madžarskem. Smatra se, da je popolnoma gotovo, da bo prišlo v kratkem do demisije vlade grofa Bethlena, ki bo trajala dve leti ali dve meseca. Potrebne so spremembe celokupnega današnjega režima. Že danes se govori o raznih osebah, ki bi imele prevzeti vladno. Predstojajo občinske volitve v Budimpešti bodo gotovo pripomogle k padcu Bethlena in se pričakuje velika zmaga opozicije.

Sklepi gospodarske konference

Belgrad, 15. okt. AA. Na konferenci vseh gospodarskih zbornic kraljevine Jugoslavije, ki je bila 12. septembra t. l. v Belgradu povodom konference, ki jo je sklicalo ministristvo za finance v svrbo sodelovanja z zbornicami in gospodarskimi organizacijami o vprašanju izvrševanja zakona o skupnih davkih na poslovni promet, je bil izvoljen ožji medzborniški odbor, ki mu je poverjena izvršitev podrobnega načrta o delovnem načinu vseh naših zbornic za izdelavo enotnega predloga tarif, po katerih naj se plačujejo skupni davek na poslovni promet. Potem, ko je bil ta predlog podan, je ta ožji odbor na večerajnji seji, ki je bila v Belgradu v dvorani belgrajske obrtniške zbornice, v soglasju s centralo industrijskih korporacij izdelal potrebna navodila za poslovanje v gornjem smislu. Navodila glede tega dela so bila danes poslana vsem zbornicam in na tej podlagi se začne takoj konsultiranje interesov glede novih merodajnih predlogov. V ožjem odboru zbornic bo na vsak način še pred koncem tega meseca ministristvo za finance izročilo skupni predlog o omenjenih tarifah v imenu vseh naših gospodarskih zbornic ter centrale industrijskih korporacij.

Belgrad, 15. okt. AA. Tretje zasedanje tarifnega odbora bo v Belgradu v prvi polovici meseca novembra. Na dnevnem redu bo med drugimi vprašanji reforma domačih tarif in načela zaveznih tarif.

Stipendije za studij rudarstva

Belgrad, 15. okt. AA. Minister za gozdove in rudnike je razglasil pogoje za izbero kandidatov za študij rudarstva na rudarskem odseku tehniške fakultete univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani. Pri tem natečaju morejo sodelovati samo diplomirani pravniki, ki so jugoslovanski državljani in ki so izpolnili svoje vojaške obveze ter znajo srbohrvatski oziroma slovenski jezik. Stipendije se bodo izbranim dijakom dajale vnaprej v zneskih po 1000 Din mesečno. Oni, ki želijo dobiti stipendije, morajo vložiti prošnje do konca tega meseca pri odseku za rudnike ministristva za gozdove in rudnike. Prošnji mora priložiti diplomu o dovršenem pravnem študiju. Izbrani študentje bodo podpisali pogodbo z ministristvom; v njej se obvežejo, da stopijo po končanem študiju v državno službo, in sicer poldrugo leto za vsako leto stipendije. Z vrnitvijo denarja se od te obveze ne morejo odkupiti. Istotako se kandidati obvežejo, da bodo med počitnicami vršili prakso v kakem državnem rudniku.

Nova uprava Jugoslovanske ženske zveze

Zagreb, 15. okt. p. Danes je zadnji dan kongresa Jugoslovanske ženske zveze. Kongresu je predsedovala ga. Tavčarjeva iz Ljubljane. Izvoljena je bila nova uprava. Za predsednico je izvoljena ga. Leposava Petković, ki se je v lepem govoru zahvalila za zaupanje. Iz Ljubljane je v odboru ga. Tavčarjeva kot podpredsednica in ga. Minka Govekarjeva kot članica uprave, nadalje se ga. Cirila Stebi-Pleško. V nadzornem odboru so iz Ljubljane M. Krofta, Mira Engelmann in Pavla Hočevar.

Elektrifikacija moravske banovine

Belgrad, 15. okt. z. Po poročilih moravske banovine bodo oddana dela za električne naprave na Nišavi, Ibru in Moravi domačim podjetjem. Za vsa dela je predvidena vsota 38 milijonov dinarjev.

Vranič in Maričič obsojena

Zagreb, 15. okt. p. Danes je bila izrečena pred sodnim stolom ob 12.15 obsodba proti Vraniču in Maričiču. Oba sta proglašena krivim, zaradi tatvine in poverbe. Vranič je obsojen na 14 let robije in izgubo častnih pravic za vedno, Maričič pa na 5 let robije in izgubo častnih pravic za tri leta. Poleg tega plača Vranič državnemu erarju 5.129.000 Din. S tem je ta proces končan.

Število slušateljev belgr. univerze

Belgrad, 15. oktobra. AA. Na belgrajski univerzi je končano vpisovanje novih slušateljev za zimski semester šolskega leta 1930/1931. Skupno se je vpisalo 2424 novih slušateljev (med njimi 612 žensk), in sicer na filozofski fakulteti 616 (354), na pravni 1067 (186), na tehniški 861 (29), na poljedelsko-gozdarski 185 (2), na medicinski 121 (41) in na bogoslovni 84.

Loebe — predsednik nemške zbornice

Izvoljen z glasovi socialistov in centruma

Berlin, 15. okt. AA. Na današnji seji nemške zbornice je dosegla vlada važen začetni uspeh. Za predsednika državnega zbora je bil izvoljen prejšnji predsednik socialistični poslanec Pavel Loebe. Njegovo izvolitev je podpiral katoliški centrum. Desnica od narodnih socialistov do ljudske stranke je predlagala za predsednika dr. Scholza, voditelja ljudske stranke. Pri prvih volitvah ni dobil noben kandidat absolutne večine. Pri drugem glasovanju je bil izvoljen Loebe z 269 glasovi proti 209, ki so bili oddani za dr. Scholza. Komunisti so pri prvih volitvah glasovali za svojega kandidata, so se v

drugih volitvah vzdržali glasovanja. Zbornica je pozdravila izid glasovanja z burnim odobravanjem, ki je še naraslo, ko je poražen dr. Scholz pristopil čestital Loebeju, ki je zelo popularen tudi pri drugih strankah. Po predsedniških volitvah je zbornica izvolila podpredsednika. Palačo državnega zbora so stražili močni policijski oddelki, da preprečijo ponovitve zadnjih nemirov.

Za prvega podpredsednika je bil nato izvoljen z 288 glasovi narodni socialist Schöhr in poslanec centruma Ester z 427 glasovi za drugega podpredsednika.

Skrivnostna ugrabitev finskega predsednika

Helsingfors, 15. okt. as. Energični ukrepi za razjasnitev misteriozne ugrabitve prejšnjega finskega predsednika Stahiberga so dovedli do uspeha. V bližini mesta Joensuu na vzhodu finske države, 100 km od ruske meje in 450 km od Helsingforsa so danes popoldne ob pol treh našli avto, ki se je bil ustavil defekta v motoru. V njem se je nahajal Stahiberg s soprogo. Okrožni glavar je vzel Stahiberga v zaščito. Oba se počutita dobro. Ugrabitelji so nameravali odvzeti Stahiberga s soprogo na rusko mejo. Stahiberg je izjavil, da so ga zgrabili v predmestju Brenquš štirje neznani možje ter spravili njega in soprogo s silo v avto. V celi vožnji proti Joensuu je sedel pri njih mož z revolverjem v roki. V bližini Joensuu se je avto ustavil radi defekta. Rezervnega

avta ni bilo, radi česar so postajali ugrabitelji nemirni in so končno pobegnili.

Voditelji lapovskega gibanja izjavljajo, da ugrabitev bivšega predsednika Stahiberga ni v zvezi z njimi in da so oni zvedeli o ugrabitvi šele sredi po radiu. Skoro sigurno gre za provokacijo, s katero pa lapovsko gibanje nima nič opraviti. Po poročilih »Ester Botten« so se pred volitvami v parlament slisale grožnje s strani nekaterih temnih političnih elementov, da bodo sicer volili, ampak da bodo onemogočili seje novega parlamenta. Najbrže je ugrabitev Stahiberga v zvezi s temi glasovi. »Helsingin Sanomat« izve, da je bil šofer avtomobila učitelj neke šole v Helsingforsu, ki je tudi lastnik avtomobila. Njegov pomočnik pa je baje neki višji uradnik Nacionalne delniške banke, največje privatne banke na Finskem.

Zakon o likvidaciji vojnega plena

Podrobne določbe

Belgrad, 15. okt. AA. Včeraj je stopil v veljavo in dobil obvezno moč zakon o likvidaciji in odstopanju vojnega plena. Pri tej priliki je direkcija državnih dolgov ministristva financ izdala tole tolmačenje:

Z zakonom o likvidaciji vojnega plena, ki je stopil v veljavo in dobil obvezno moč 14. oktobra t. l., so oproščeni plačevanja vrednosti dobljene živine in drugih predmetov: Obične, prejšnji okrožni in sreski odbori, šole, narodna gledališča, cerkve, samostani in druge verske ustanove, bolnišnice, zavzošne misije, uprave kopališč, Sokol, sportna društva, poljedelske in konsumne zadruge, društva državnih nameščenec civilnega in vojaškega reda za celokupno vrednost dobljene živine in ostalih predmetov in plena. Prav tako se vsi brez razlike oproste za celokupno vrednost dobljene živine prevezetega poljedelskega orodja, človeške in živalske hrane, razen tega za sprejetje ostalih predmetov, če celokupni dolgov stotični na ta način ne prekorajajo vsote 3000 Din.

Velik požar pri Mariboru

(Glej poročilo na 3. strani!)

Maribor, 15. okt. Kakor poročamo na drugem mestu, je danes okoli pol 19 nastal požar v Kohnsteinovi tovarni usnja na Pobrežju. Plamen je objel na mah vso tovarno in švignil kvišku, tako da se je videlo daleč naokrog. Na kraj požara je prispelo mnogo ljudi iz Pobrežja in mesta, gasit so prihiteli gasilci iz Maribora, Pobrežja, Studence in Device Marije v Brezju. Do pol 21 se je posrečilo ožgati omejitvi, da se je posrečilo rešiti skladišče, tovarniško poslopje samo pa je popolnoma pogorelo; rešili so tudi del strojev, drugi del strojev pa je popolnoma neraben. Zgorele so tudi barve, ki so bile v zalogi in razne druge kemikalije. Mariborska požarna bramba se je okoli pol 21 vrnila domov,

na pogorišču pa so ostali pobreški gasilci, ki nadaljujejo z gašenjem in nadzorujejo, da se ne bi ožgnil razširil. Ostali bodo najbrže na pogorišču vso noč. Gašenje je bilo silno oteženo, ker ni bilo v bližini na razpolago potrebne množice vode. Škoda se računa na približno 1 milijona dinarjev, vendar se točneje za enkrat še ne more ugotoviti. Vzrok požara še ni pojasnjen, domneva pa se, da je začelo goreti zaradi kralkega slika. Lastnik tovarne g. Kohnstein se je nahajal ob izbruhu požara v svoji trgovini na Aleksandrovi cesti. O nesreči ga je obvestila telefonično mariborska požarna bramba. Ob času poročila še gori.

vsako jesen in to v vsej državi, ne samo na mejah popravljale neke ceste, za kar dajejo prebivalci delovno silo. Od 6. januarja t. l. nikjer v obmejnih krajih ni bilo večjih sprememb oseb v občinskih odborih in prav nobene spremembe občinskih predsednikov.

Dunajska vremenska napoved. Pretežno jasno in lepo vreme. Nekoliko topleje.

Zagrebska vremenska napoved. Pretežno oblačno z razvedravanjem, posebno ponoči umerjeno hladno.

Poincaré proti revizijski nističnim poizkusom

Pariz, 15. oktobra. as. V »Excelsioru« je izpod peresa Poincaréja izšel danes članek, v katerem naglašja, da je misel o reviziji mirovnih pogodb nemogoča podlaga za rešitev medsebojnih vprašanj med Nemčijo in Francijo. V članku pravi, da je Nemčija napram Youngovemu načrtu na istem, kakor sta Francija in Anglija napram Ameriki. Ako bi se Nemčija v zadnjih letih ne bila pobrigala toliko za svojo propagando, bi bila danes že v položaju, izvrševati brez težav Youngov načrt. Sedaj morajo države upnice ukreniti vse, da preprečijo vsak poskus nastopa proti Youngovemu načrtu. Grožnja z revizijo mirovnih pogodb mora končno enkrat izginiti.

120.000 kovinarjev stavka

Berlin, 15. okt. as. Po sklepu zveze berlinskih delavcev je danes dopoldne v 276 obratnih stopilo v stavko 120.000 kovinskih delavcev in delavk. Z dovoljenjem strokovne zveze so smeli ostati v tovarnah nad 60letni starci in vojni invalidi. Tudi krščanska kovinarska strokovna zveza se je izjavila solidarno. Ta stavka je po svetovni vojni največja gospodarska borba, ki se je razvila v Nemčiji in njene posledice se še ne dajo prerokovati. Tako delodajalci kakor tudi zastopniki delojemalcev smatrajo, da za povoljno rešitev ni dosti izgledov. Vendar pa se bodo jutri vršila tozadevna pogajanja.

Prisilno preimenovanje

Trst, 15. okt. p. Tržaška prefektura je izdala obsežen popis prisiljenega preimenovanja priimkov. Vsi naši Babiči se bodo imenovali Babbì, Nikolič — Nicolli itd.

Madžarska išče posojila

Budimpešta, 15. okt. p. Kakor javljajo tukajšnji listi, vodi država pogajanja z Rothschildovo skupino za najetje posojila. Enako se pogaja z večjimi denarnimi zavodi v Budimpešti za najetje notranjega posojila v znesku 1 milijarde, ki je namenjeno za javna dela.

So se le sestali

Budimpešta, 15. okt. p. Vesti, da so se Varpaloti, nemški general Von Sekt, notranji ministar Starhemberg, Gömbös in nekateri prvaki legitimisti sestali, se sicer demantirajo, vendar pa se doznava, da sta bila Starhemberg in general Von Sekt gostu pri Hunjadyju, nista pa se sestala z Gömbösom. Te vesti se smatrajo kot potrdilo vesti o sestanku.

Nemirna Spanija

Barcelona, 15. okt. AA. Zaradi incidentov, ki so jih izzvali študenti, je vlada zaprla univerzo.

Madrid, 15. okt. as. Brzovlak Madrid — Vigo je skočil v bližini mesta Vigo s tira. Vlakovodja je bil ubit, 20 potnikov pa ranjenih.

Sovjetsko brodogradništvo v ital. vodah

Moskva, 15. okt. m. »Izvestija« prinašajo poročilo dopisnika sovjetske agencije »Tas« iz Messine, da je prispelo sem sovjetsko brodogradništvo, ki sestoji iz križarke »Cervona Ukrajin« in minonoscev »Taumijan« in »Nezamožnik«. Brodogradništvo ostane v Messini in je posadki dovoljeno iti na kopno.

Senzacionalen umor v Berlinu

Berlin, 15. okt. as. Sredi se je sredi mesta izvršil senzacionalen umor. Blaginjski stavkovnega odbora Roberta Nuschka in Ernsta Maske-ja, ki sta ravno nosila denarno blaginjsko stavkovnega odbora, v kateri je bilo 7 milijonov mark, sta bila napadena od neznanih ljudi z revolverji. Maske je bil umorjen.

Polovična vožnja za delegate sportnih društev

Belgrad, 15. oktobra. AA. Ministristvo za promet je odobrilo popust na polovično vozno ceno na državnih železnicah vsem delegatom sportnih društev, ki se udeležijo prvega kongresa zveze sportnih savezov kraljevine Jugoslavije 18. in 19. t. m. v Zagrebu. Delegati kupijo na odohodni postaji cel listek, ki bo veljal tudi za povratek s potrdilom zveze sportnih savezov kraljevine Jugoslavije, da so bili res na kongresu. Ta popust velja od 16. do 21. t. m. za drugi in tretji razred potniških in brzovlakov.

Belgrajske vesti

Belgrad, 15. okt. AA. S sklepom ministra za prosveto je napredoval v 8-I za profesorja Pavle Živorinik, suplent moškega učiteljskega v Mariboru v 9-I.

Belgrad, 15. okt. m. V »Službenih novinah« je razglašena konvencija med našo in madžarsko državo o finančnih zadevah civilnopravnega značaja.

Belgrad, 15. okt. z. Po zakonu o vinu mora vsak, ki hoče proizvajati specijalna vina za prodajo, to prijaviti poljedelskemu ministristvu, ki bo delo nadziralo. S tem zakonom se hočejo zaščititi pojedina imena raznih vin.

Zagrebske vesti

Zagreb, 15. okt. p. 17. t. m. se vrši v cerkvi sv. Marka v Zagrebu maša zadušnica za Vladimrom Gortanom ob obletnici njegove usmrtnice.

Zagreb, 15. okt. p. Danes ob petih popoldne je bila razglašena pred malim senatom sodnega stola obsodba proti Vekoslavju Tijanu, ki je l. 1922. ubil reškega fašista Ljubičiča. Tijan je bil obsojen na šest mesecev zapor, ker pa je že predsedel v preiskovalnem zaporu 7 mesecev, je bil izpuščen na prosto. Tijan je za obsodbo zadovoljen, državni tožilec pa je vložil priziv.

Zagreb, 15. okt. p. Z današnjim dnevom je ukončen zračni promet med Dunajem, Zagrebom in Belgradom. Naši zrakoplovi so ukončili zračni promet že koncem preteklega meseca. Radi hladnejšega vremena in megel, kar je za zrakoplovstvo največja težkoča, je ustavljen tudi inozemski zračni promet. Zadnji zrakoplovi so odleteli danes v obe smeri, iz Ljagada in iz Dunaja. To je zadnji polet.

Subotica, 15. okt. p. V Banatu se je začela po živihni trgovini z vinom med domačimi in inozemskimi trgovci. Inozemci kažejo posebno velik interes za banatska vina.

Sušak, 15. okt. p. Dne 20. t. m. prispe iz Spanije trgovska ladja »Morava« v Sušak, ki pripelje razno špansko blago za našo državo. Med ostalim tudi dva vagona kolofonije za mariborsko tovarno »Zlatorog«, 2 in pol vagona riža kot poskušeno pošiljko za razne trgovce v Jugoslaviji, razna španska vina, konzerve, suho grozdje itd.

Split, 15. okt. p. V prvi tretjini tega meseca je prispelo v Split 1438 tujcev.

Dubrovnik, 15. okt. p. Admiral Wickelhauser je sporečel gosp. Bancu, predstavniku »Jugoslovanskega Lloyd« v Dubrovniku, da je Nj. Vel. kralj prišel na to, da se naš prvi rusilec, ki se gradi v Glasgouu, imenuje »Dubrovnik«. Dubrovčani so sprejeli to vest z velikim zadovoljstvom.

Kaj pravite?

Ljudje smo čudna sorta, slovenski ljudje pa še prav posebno. To ugotavljam pri vsaki priliki in nepriliki, odkar vem, da sem. Sedaj moram pa to tudi jasno ugotoviti, da vidim, da tudi drugi ljudje tako presojajo slovenski rod, kakor jaz, prav posebno pa še naš slovenski — rod.

Ta slovenska sorta, ki od nje v Ljubljani živi v njej nekak podobni zrod, strašno rada vidi, da nič ne obvelja, kar si ni kdo sam izmislil.

V Ljubljani smo dobili Zoo. To sicer ni nič posebnega, saj kaj takega imajo že po vseh mestih, celo zelo naprednih. Posebnost je bila samo v tem, da se je sploh kdo navel, ki si je to izmislil, in našli ljudje, ki so rekli, da bi bilo tako pametno in prav. Že to se mi je zdelo čudno in sumljivo. Jaz sem bil zaa vesel, ker se mi je tako stvar zdelo potrebna za veliko mesto. Bal pa sem se, da ta zoo ne bo dolgo živel, ker poznam našo sorto.

In res se je ta sorta kmalu oglasila: zoo mora biti napredno urejen. Ta zoo pa ni bil urejen po predpisih naprednosti. Prosim vas! Ali je to spodobno, da živali vpriso promenad in igrišče in športišče tako smr... ne, pardon, tako diše? Dikati je dovoljeno le po duhu pariškega parfuma, ki je napreden, drugače je vsak drugi duh najstrožje prepovedan.

Drugi pa: Oh, pojdite no! Kakšna institucija pa je to, brez ugleda in direktorja, brez avtoritete in inšpektorja, brez veljave in šefa, brez iniciativnosti in načelnika, brez... in tako dalje! Ta drugi dokaz je bil odločilnejši od prvega.

Po pravici! Kaj taki ljudje vedo, kako je treba ustancati zoo. Kar živali so nabrahi, pa je bil zoo. No, in sedaj ga ni več! Posrečilo se je naši sorti, pristni in nepokvarjeni domači sorti, da ga je razgnala.

Sedaj pa pride na dan, da je zoo res potreben. Kajpada! To je zahteva naprednosti, da imamo zoo! Ustanovimo ga! Dajmo! Najprvo uradi! Za ta urad poiščimo elegantnih prostorov. Morda v nočem nebotičniku! Ta urad mora biti lep in eleganten, kakor se spodobi za moderne in napredne čase. Ampak urada ni brez uradnikov. Tudi zoo jih bo potreboval: najprej enega direktorja, — kjer je direktor, mora biti tudi generalni direktor, tako se spodobi in je napredno —. Potem pride načelnik. Kjer je načelnik, tam mora biti tudi en šef. Prav! Kjer so ti, mora biti tudi vsaj en inšpektor. Za vsakega teh po en telefon, po ena tipkarija in po en sluga, ki bodo delali. Direktor vendar ne bo hodil gnoj klatit iz zoa!

Ko bo vse to v redu, bomo pa nakupili živali, če za nje ne bo prej zmanjkalo kredita. Pa nič ne stori, če ga tudi ni, zoo bomo imeli pa vseeno, moderen, lep in imeniten zoo, z direktorji, šefi, inšpektorji in telefoni, kakor se spodobi nam, ki smo na rški napredni!

PODRUŽNICA

JULIO MEINL D. D.

Selenburgova ulica

prireja

v četrtek dne 16. oktobra
poskusno kuhanje čokolade

v petek dne 17. oktobra
poskusno kuhanje kakaoa

v soboto dne 18. oktobra
poskusno kuhanje Maltin kakaoa

na katero svoje odjemalce, prijatelje in znance najljubše vabi.

Posebno opozarjamo na poskusno kuhanje

MALTIN KAKAOA

katero izvanredno sredstvo se posebno priporoča za otroke in rekonvalescente. Prosimu tedaj naše cenj odjemalce, da nas v kar največjem številu izvolijo obiskati, da se preprajo sami o tej krepki in hranilni Meinlovi specialiteti

Protituberkulozna liga ni nič ugotavljala

Krajevna protituberkulozna liga v Kočevju nam pošila: Ni res, da je »Protituberkulozna liga ugotovila, da je okrog 60% deklet jetičnih, res pa je, da to nikdar ugotavljal ni in je torej zadnji odstavek citiranega dopisa brez vsake podlage in neresničen.

Koledar

Četrtek, 16. oktobra: Gal, opat.

Osebnost

— Odlikovana plemenita žena. V Cankovi je dne 10. t. m. g. okr. načelnik Lipovec iz Murske Sobotice izročil častno odlikovanje reda sv. Save V. vrste gospej Mariji Voglar. Gospa Voglarjeva je bila vedno vzor gospodinjice in velika dobrotnica revežev. K visokemu odlikovanju in priznanju od strani najvišjih oblasti iskreno čestitamo!

Dr. Dobrojed se je sam zgledil ter se zahvalil za zadnje opozorilo v časopisu. Dejal je, da bo večkrat med tednom o čem novem poročal in smo zato odločili, da ne bomo večkrat o čem novem poročali, ampak o čem starejšem, kar je bilo v našem listu, ako želimo zasledovati njegova predavanja o odnosu nazore, le poglejte vsako nedeljo in četrtek na to mesto. Dr. Dobrojed Vam je s svojimi bogatimi i-kušnjami radevolje na razpolago.

Mala kronika

★ Zveza slovenskih bojevnikov prosi tovariše po deželi, naj tudi letos okrase s cvetkami vojne spomenike in prižgo lučice na njih ali okoli njih.

★ Spomenik vojnim žrtvam v Stari Loki. Stara Loka se pripravlja na slovesno odprtje in blagoslovljenje krasnega spomenika, katerega je postavila župnija svojim žrtvam svetovne vojne. Spomenik je mojstrsko delo kamnoseške tvrdke Alojzije Vodnik v Ljubljani. — Vojska je umetniško modeliral arhitekt ing. Pengov. — Slovesnost se bo vršila v nedeljo 26. oktobra. Natančen spored se bo objavil.

★ Razpisana služba tehnik. Kraljevska banska uprava dravske banovine razpisuje državno službeno mesto tehnika-pripravnika II. kategorije pri tehničnem oddelku tukajšnje banske uprave. Prošnje, pravilno kolkovane ter opremljene z dokazili v zmislu člena 12. zakona o civilnih uradnikih je vložiti pri tukajšnji banski upravi najkasneje do 31. oktobra 1930. Za razpisano mesto se zahteva matura srednje tehnične šole.

★ Razpisana služba cestarja. Kr. banska uprava dravske banovine razpisuje ponovno v območju okr. cestnega odbora za ljubljansko okolico v St. Vidu nad Ljubljano službeno mesto banovinskega cestarja, in sicer: na banovinski cesti Ljubljana—Bresnica za prago od srede vasi Zador do vrh klanca pri Pečarju od km 6.00 do km 10.50. Prošnje za ta mesta morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2. uredbi o službenih razmerjih drž. cestarjev in njihovih prejemkih in se smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let. Lastnoročno pisane in s kolkom za 5 Din kolkovane prošnje, opremljene s pravičnimi in zadostno kolkovanimi prilogi (rojstni in krstni list, domovinski list, zadnje šolsko spričevalo, dokazilo o odsotnosti kadrovskega roka, zdravniško spričevalo), pravstveno spričevalo, potrdilo pristojnega oblasti, da niso bili obsojeni zbog kaznivih dejanj iz koristoljubja, eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti je predložiti najkasneje do 30. t. m. kr. banski upravi v Ljubljani.

★ Predelani regulacijski načrt za Bled je v občinski pisarni na Bledu do 31. oktobra t. l. razpoložen. V tem času interese lahko vložijo pri županstvu Bled utemeljene ugovore.

★ Učiteljsko društvo za kočevski okraj zboruje dne 18. oktobra t. l. v Kočevju. Z oziranjem na važnost dnevnega reda se pričakuje obilna udeležba.

Drletno britje s pomočjo NIVEA-CREME

Predno se nanažete z milom, se morate namazati s to kremo. Toda ne preveč, da se ne zmanjša tvoritev pen. Videli boste, da tudi vsakdanje britje ni kvarljivo za kožo. Nasprotno pa ne boste imeli več rdeče kože, ki tako neprijetno peče, in ne razpokanih mest. Obenem boste videli, da postaja Vaš obraz vedno mlajši, lepši, bolj nego an. NIVEA-CREME se ne more nadomestiti ker samo ona vsebuje eucerit in v tem temelji njeno izrazito učinkovanje.

Škatle po: 5'—, 10'— in 22'— Din; tube po 9'— in 14'— Din

Proizvajalec v Jugoslaviji:

Jugosl. P. Betersdorf & Co., d. s. o. j., Maribor, Meljska cesta 56

Celje

★ Prosvetni tabor v Celju. Ob priliki blagoslovitve nove palače Ljudske posojilnice, v kateri se nahaja tudi velika dvorana za prireditve, gledališki oder in razni manjši društveni prostori, se vrši takoj po blagoslovitvi v novi dvorani prosvetni tabor, katerega organizira celjsko katol. prosvetno društvo. Uvodoma bo poudaril pomembnost dneva ter izročil nove prosvetne prostore svojemu namestu načelniku Ljudske posojilnice g. prof. Anton Cestnik. O zadružništvu kot temelju ljudskega blagostanja bo nato predaval načelstveni ravatelj ljubljanske Zadružne zveze g. Fr. Gabrovšek (in ne ravatelj g. dr. Basaj, kakor smo včeraj pomotoma poročali). Končno bo o naši prosveti, uje potih in ciljih govoril urednik g. Fran Tešar. Opozorjamo zlasti prosvetna društva izven Celja, da se naj s svojim Manstvom prosvetnega tabora v velikem številu udeležijo.

★ Na glasbeni matineji, ki se bo vršila v nedeljo, 19. t. m. ob 11 dopoldne v novi dvorani Ljudske posojilnice, bo izvajal salonski orkester pod vodstvom g. Z. Lenardona: 1. M. Rožanc: Slavnosna koračnica; 2. V. Parma: Ksenija. Intermez: 3. F. R. Smetana: Prodana nevesta. Potpourri. — Pevski zbor KPD v Celju pa bo odšel pod vodstvom svojega novega pevovodje g. Gregorija Zafonika te-le pesni: 1. Al. Mihelčič: Hvalnica, (ki jo je za to priliko skladatelj pripravil po besedilu Silvana Sardenka). 2. Dr. Gustav Ivavice: Slovenec sem. 3. St. Premrl: Slovenska pesem. 4. E. Adamič: Kaj ti je Moja. 5. Vasilij Mirk: Jurjeva. 6. Ivan Ocvirk: Igra kolo. — K glasbeni matineji je vstop vsakomur prost.

★ Za slavnostno predstavo, ki se vrši v nedeljo, 19. t. m. ob pol 4 popoldne v novi dvorani Ljudske posojilnice in ki bo obenem proslava otvoritve novega gledališkega odra v tej dvorani, se dobijo vstopnice v predprodaji v Slomškovi tisk. zadrugi v Prešernovi ul. Opozorjamo, da je mnogo vstopnic že prodanih, vsled česar naj se oni, ki bi radi predstavi prisostvovali, požurijo z nakupom vstopnic. Predstavo aranžira Gledališka družina KPD, ki uprizori Finžgarjev štiridejanski igrokaz »Naša kric«.

★ Iz celjske bolnišnice: V bolnišnico so pripeljali Karla Pačnika, krošnjarja iz Velenja. Pri pretepu s fanti je dobil občutne rane z nožem v hrbet. — Dalje je moral iskati pomoči v bolnišnici zidar Miha Ratar. Ta je padel tako nesrečno s kolesa, da si je močno poškodoval levo nogo. — Marija Sibanc iz Dobrne je vlivala petroleje v svetilko. Ravnila pa je tako neoprezno, da se je naenkrat ves petrolej vnel, pri čemer je dobila ona in njena dveletna hčerka, ki je stala poleg matere, precejšnje opekline na rokah in na glavi. Franca Smrečnika, delavca v Lučah, so prošle nedeljo neki prijatelji pred gostilno »pri strugic tako pretepli s koli, da je moral za poškodovano levo roko iskati pomoči v bolnišnici.

★ Srebrno poroko sta raznovala predvčerajšnjim g. Bogomir Gradt, ugledni celjski kleparski mojster ter njegova žena. Ob tej priliki je bila v Marijini cerkvi po njih namenu sv. maša, med katero je lepo prepeval cerkveni pevski zbor. Čestitkam se pridružujemo tudi mi z željo, da oba jubilarca učkata srečno in zadovoljna še mnogo jubilejev.

DRAGO GORUP & CO.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 14/II.

Vam nudi solidne in vseh cen

**damske
zimske plašče**

PRIDITE

in oglejte si zalogo brezobvezno!

Kranjec Mihael:

Ko listje šelesti

Ležal je vznak pod topolom, roke je položil pod glavo in zrl v jesensko nebo. Oblaki so plaval visoko, raztrgani kot bela, prozorna tenčica. In morda je že gledal orumenelo listje na topolu. Listje trepeče kot v smrtnem strahu; tako poredko se kateri utruga in splava po senozi; plava počasi in trepeče. Nato obleti mirno in se ne gane več. Ležal je in mi pripovedoval mrtvo in brez zanimanja. Zato, ker ni nič posebnega; meni vsekakor pove iz uslužnosti. Dalje ob ognju so sedele ciganke in me spraševale: o svetu; o novostih in posebnostih; in celo o politiki. Kakšno je na primer razmerje med nami in Francijo in Italijo. Če že Nemčija misli na revanšo; ali so že sklenili zvezo z Madjari, kar je vsekakor potrebno, drugače ne bo nič. Pozanimale so se za naše mesto (dve mlajši sta pred letom delali nekeje v tovarni); če je še na Rožniku lepo; in kako je na Aleksandrovi cesti še vedno polno življenja. Vmes pa je pripovedoval en, počasi in monotono.

Jutri se vrne, da se preobleče; potem pa odide na jug igrat v mesto. Zdaj bo itak dolgočasno pri vojaki. Kapetana več ni. On bi še sicer moral biti nazaj, pa ko je zvedel, kaj se je zgodilo, ni mogel; nekam čudno mu je bilo.

»In če te zaprejo?«

»Seveda me zaprejo,« je dejal brez začudenja. »Misliš, da me ne smejo zapreti, če sem cigan? V sredo pridem v vojašnico in se prijavim. Morda me zaprejo za teden dni. Ko sem prej celo dvakrat pobegnul, so me komaj za nekaj dni vselej zaprli. Pa zdaj ni več kapetana; in zato me ne mika, da bi se vrnil. Pri vojaki je silno dolgočas, če ni ljudi, kakor bi bilo prav.

Ko sem se po begu vrnil, so me odvedli pred kapetana. Bil je Slovenec. Lep fant in krasne ličice je imel. Nikogar ni imel več, ne staršev, ne bratov. Poročil je bil z mlado Srbkinjo, in so govorili, da se bo razporočila z njim. — Govoril je strogo, da je preplašil človeka.

»Kje si bil, cigan?«

»Domov sem šel, gospod kapetan.«

»Po kaj si šel? K dekletu?«

»Nisem šel k dekletu, gospod kapetan. Tako

sem šel; polja gledat. Saj pa res, zahotelo se mi je, da bi šel domov.«

»In ne veš, da moraš prositi za dopust?«

»Vem.«

»In zakaj nisi prošil?«

»Ne vem, gospod kapetan.«

»Lažeš! Nisem lagal. Morda me je na cesti prišlo. Enkrat me je. Hrano sem mu nesel. Ko sem odhajal od njega, sem vrge posodo v vodo (noč je že skoraj bila) in odšel. »Lažeš!« je kričal. »Veš dobro, zakaj nisi prošil; nisi hotel. Pokoril se ne bi rad. Samo, da ne delaš kot drugi. Nekoč mi je ponujal dopust. Za božič. Toda, kaj bom z božičem? Tako v jeseni je lepše; v pomlad in poletje. Pa on tega tako razumel ne bi, kako je, če si zaprt, polja pa so v cvetju; ko žita valovijo, ko listje odpada z jagnjetov. »Kolikokrat si že zdaj pobegnul?«

»Zdaj tretjič.«

»In koliko si bil zaprt?«

»Vselej po nekaj dni. Drugič samo dva dni.«

»Koliko? Samo dva dni? Kdo te je kuznoval?«

»Vi, gospod kapetan.«

»Jaz? — Ampak zdaj boš sedel, brez usmiljenja, razumeš! Dva meseca. Ker se ne pokoravaš. Potem odslužiš še rok in lahko greš.« Tako je vedno govoril. Nato je hodil po sobi in se ni ozrl.

»Moraš sedeti, moraš; čeprav si cigan. Zakon je zakon.« Sedel je in pisal in ko je dokončal, me je dal odgnati. »Gosli ostanejo pri meni.«

»Dolčas bo, gospod kapetan.«

»Zate ni druge kazni ko da sedi brez gosli. Da se boš odvadil.« Vedel je, kako me bo kaznoval. Toda jaz sem prav tako vedel, da ne bo mogel biti brez pesmi. Vsak večer sem mu moral igrati. Mogoče dva, tri dni me bo imel zaprtega. Potem bo prišel ponoči. »Pojdij, cigan!« Pošiljal mi bo cigarete vsak drug dan. Še sam ni jih bo prinesel. »Zakon je zakon. Zaprt moraš biti!«

Nato je prišel po nekaj dneh zvečer z goslimi pod plašč. »Vstani, cigan!« Porinil mi je gosli in šel pred mano. »Na cigareto.« Ni se ozrl, ko mi je dajal. Hodil je odločno in se brez vzroka razjezil na stražo. Nato pa je tudi temu stisnil cigareto. Po cesti je stopal trdo in ni govoril z mano. Kadil je in sablja je rožljala ob tlak.

V goslini mi je najprej naročil jesti in

pijače.

»Pa moraš spiti, razumeš.«

»Razumem, gospod kapetan.«

»In potem boš igral.«

»Igral bom, kar hočete.« Slonel je ob mizi in pil in gledal v mene ko da gleda, koliko pojem in popijem, dasi ga to ni zanimalo.

»Povej, cigan, kaj bi ti naredil, če te kdo vara in goljufa? Na priliko oni, ki ga ti najbolj ljubiš? Tako pomisli; ti si cigan, in ko se nena doma vrneš, jo najdeš pri drugem. Drugemu se smeji in drugemu poje. In da je ona tvoja žena, kaj bi ti naredil? Čudno, tega me ni še nikoli spraševal. Navadno sem mu igral in on je pel. Govorila nisva. O podobnem celo ne.

»Ne vem,« sem dejal. »Morda bi šel po svetu. Gosli bi vzel in se ne bi več vrnil.«

»Pa če ne moreš? Recimo, da ne smeš. Če je samo ena pot, samo en izhod?«

»Šel bi pač po tisti edini poti. Povsod je bolje, kot pa ostati in ničesar ne napraviti.«

Ozrl se je po meni, ko da ne veruje, da govorim odkrito. Molčal je in grizel ustnice. Nalival je kozarec in pil. In oči so mu postajale moine. Potem sem mu igral dolgo uro. Slonel je ob mizi in strel vame.

»Povej, cigan, če je lepa vaša poljana; če je lepo živeti na njej, daleč od ljudi, da ni nikogar; samo široko polje in nebo nad poljem.« Igral sem mu; s pesmijo mu več povem kot z besedo. Beseda je nerodna in lepoto zabriše. O vsem sem mu igral; o teh poljih, o razoranih njivah, o odpadajočem listju topolov. Čudno, kadar tako komu igraš, oni nena doma vse razume.

»In kdaj zdaj spet pobegneš?«

Smejem se mu. »Ne vem. Mogoče takoj, ko bom spet prost, ko ne bom več sedel.«

»Povej, zakaj si pobegnul, ko si imel še samo mesec dni služiti? V resnici sem imel še samo mesec dni služiti vojašnico in potem bi šel. To je končno malo. Prijateljli so že odštevati ure in računali, kako bo. Govorili so, kako jih bodo prišli čakati in sploh o vsem. Toda mesec dni je končno še cela večnost. Mesec dni še tako posedati v čakalni. Veš, zdaj je lepo; obledelo sonce, odpadajoče listje. Za nekaj dni vse drugače; ne bo več listja in mogoče bodo megleni dnevi. Pobegnili bi tedaj, pa če bi moral še samo tri dni služiti.

»Tako zabotelo se mi je. Človeka prime na lepem in se ne more ustavljati.«

»Ker mislite, da za vas ni zakonov —«

»Mogoče so. Toda kadar pride čas, gremo preko njih. Narava ima svoje zakone. Pomlad pride ob svojem času; za njo poletje in slednja jesen. Ti pa moraš sedeti za zamreženimi okni. Ne smeš videti, kako se vračajo ptice; ne žita v vetru, in ne bledega jesenskega neba in orumeneloga listja.«

»Torej je narava več kot zakon.«

»Ne vem. Močnejša je in se ne ozira na zakone.«

»Cigan si. — Kaj ti veš o zakonih.« Sklonil je glavo še nižje in me zrl. »Koliko sem te obsodil?«

»Dva meseca.«

»Boš vzdržal?«

Smejem se mu. Saj moram. Če si zaprt v mrak, ni hudo. Ne vidiš ne neba nad sabo in sploh ničesar.

»Ne, saj ne boš zaprt. Čitaj!« Porinil je pred mene list. Čital sem. Da imam dvajset dni dopusta. Potem se moram vrniti, da se preoblečem. Nisem razumel, zakaj mi daje dopust; jaz sem bil že doma. Kazni potem sploh ni vpisal, šel mi je one dni, kar sem bil doma, k dopustu in tako vse zabil.

»Pripravil sem ti denar, da se odpelješ. Odpelji se s prvim vlakom po polnoči! Obiljubiš?«

Čudno, zakaj ne bi obljubil.

»Potem včasih zaigraj na večer in se me spomni. Misli si, da si z mano in mi igraš.«

Ko sva odhajala, mi je stisnil roko. »Pojdij z mano do njenega doma. Tam ji boš zaigral. Pol ure boš igral. Potem lahko odideš.« Za trenutek je obstal pred pragom, nato je odšel in vstopil. Danes sem dobil pismo, da je ubil ženo in ustrelil sebe tisto noč.

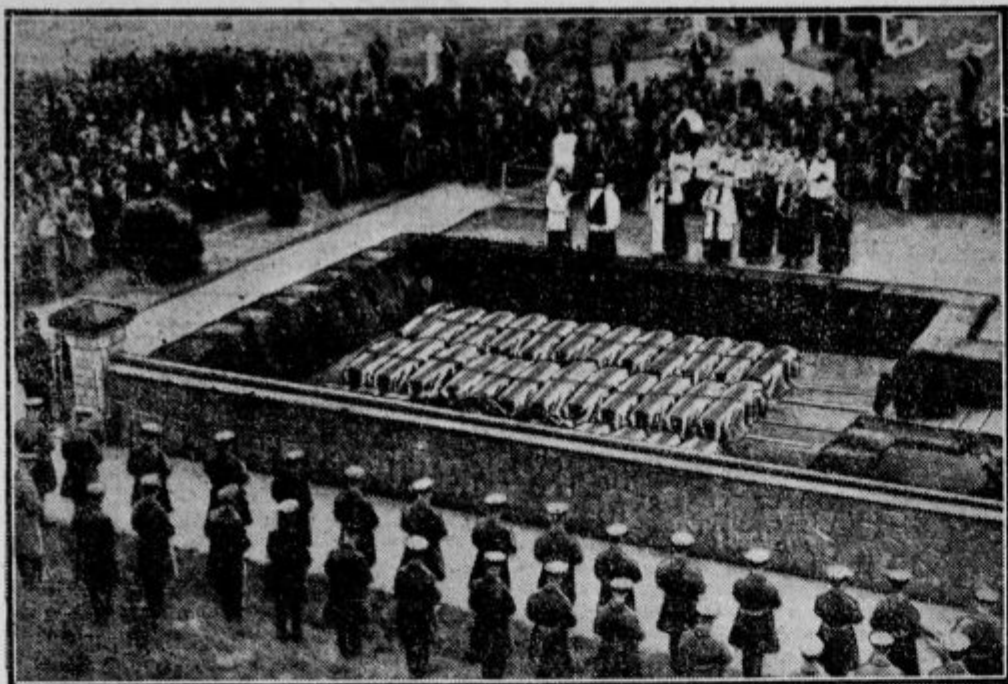
»Čudno, zakaj se ljudje strelijo. Zaradi žensk...« In čez čas je dodal: »Morda imajo prav.«

»In kdaj se ti vrneš?«

»Jutri, pojutrišnjem. Potem se preoblečem in čez nekaj dni odidem po svetu. Ne morem tu biti. Prišel sem tako mimogrede. Jesen je lepa. Tako leži pod topolom, sanjaš v blede nebo in listje nad tabo šelesti. V zimi bom v mestu, potem spomladi se vrnem. Spomladi človek ni tako nemiren. To listje, ki šelesti, je tako čudno.«

15. oktobra. | smrečjem. Tal

»Ljubljana« ima drevi ob osmih važno pevsko
valo. V nedeljo nastopimo na misijonarski akademiji
v Unionu, ki je bila napovedana že za 5. sept. t. l.,
pa je bila radi tržaskih dogodkov odpovedana. Po
vaji se razgovorimo o našem bodočem programu.
Pridite prav vsi. — Tajnik.

Pokop žrtve katastrofe R 101. Na cerkvenem pokopališču v Cardingtonu, od koder se je dvignil R 101 na svojo zadnjo nesrečno pot, so pokopali žrtve strašne nesreče v skupnem grobu.

MUSSOLINIA

Italijanska vlada je predložila parlamentu zakonski načrt, po katerem se bo na otoku Sardiniji združilo več vasi v novo upravno edinico. Ta nova občina se bo imenovala Mussolinia, ker so nove vasi nastale sredi poprej neobljudenega močvirja, ki ga je izsušila fašistovska vlada. Površina nove občine meri 10.000 hektarjev, prebivalstva pa je 1259 in se bo kmalu pomnožilo za 2000 novih kolonistov. Fašistovski, dasi z nezadostnimi sredstvi izvršeno izsuševanje in kanalizacija v južni Italiji bo najbrž edina zasluga sedanje vlade za poljedelski napredek. V drugih panogah narodnega gospodarstva bo zapustila Mussolinijeva doba pač manj ugodne posledice. Koliko gospodarsko nepotrebnih cest, sportnih prostorov in neporabnih »narodnih palač« je bilo zgrajenih v teh letih! Koliko milijonov, ki jih Italija nikakor nima preveč, je vse to stalo, a kljub temu kriče o zaslugah fašizma po vseh italijanskih mestih v posebnih propagandnih izložbah in se šopirijo po vseh ilustriranih tednikih.

Med podobna zgolj reklamna dela fašistične vlade je treba šteti tudi znanstveno večkrat neupravičene restavracije in razkopavanja starin. Samo napol segnita, malo vredna Kaligulova galeja, ki bo zdaj romala v rimski muzej, je stala državo deset in deset milijonov lir, ne da bi govorili o lepem jezeru Nemi, ki je sedaj napol izčrpano.

Najmanj sreče pa je imel Mussolini vsekar s stabilizacijo lire. Seveda se je moral

odločiti za ta nujen korak, a stabiliziral je liro v razmerju 92 za 1 funt sterlingov. Neprimerno bogatejša Francija se je zadovoljila z razmerjem 124 frankov za 1 funt sterlingov. S tem je priznala uboga, prenaseljena Italija, dežela brez kovin, premoča in lesa, da je njena lira za 25% več vredna kakor francoski frank. Nepredvidna baharija je zahtevala nepopisne žrtve in je težko oškodovala domačo industrijo. Italija je sedaj močno zadolžena pri ameriških bankah. Podjetja, ki so prej vrgla lepe dohodke, so zadnja leta ustavila izplačevanje dividend. Italijanske predilnice, ki so prej obvladale ves muslimanski vzhod, so sedaj izgubile stare odjemalce: blago je postalo predrago. Radi visokega tečaja svoje lire je morala Italija zadnjič odstopiti od natečaja za dobavo marmorja, ki ga potrebuje Društvo narodov pri zgradbi svoje palače v Zenevi. Znani kararski marmor bi bil prav blizu, a se je izkazal kot predrag.

Mussolinijeva »mania grandiosa« je postrila italijansko gospodarsko krizo, namesto, da bi pospešila za ravnotežje trgovske bilance tako potreben izvoz. V Italiji so delavske stavke strogo prepovedane, vlada pa velika brezposelnost. Pristaši in nasprotniki fašizma dobro vedo, da pomeni Mussolinijeva vlada radi njene finančne politike najtežje gospodarsko breme, ki ga je kedaj nosila Italija. Povprečni Italijan plača radi visokega obdavčenja moke, sladkorja, kave ter številnih direktnih davkov državi štirikrat več kakor Francoz.

berkuloze. Kljub energičnemu boju, ki se vodi proti tej socialni bolezni, je vendar procent umrljivosti radi nje še vedno tako velik. Vendar nam statistika kaže, da slučajni smrti radi tuberkuloze na Češkoslovaškem stalno padajo. Za srčnimi boleznimi in za rakom umrje največ oseb izmed vseh češkoslovaških pokrajin v Češki. Te bolezni so izrazite posledice civilizacije. Število samoumrov znaša letno 2332 slučajev, v tem številu pa niso všteti poskušeni samoumori, katerih je najmanj še enkrat toliko. Leta 1910 je prišlo na Češkem na tisoč smrtnih slučajev 30 samoumrov, danes pa že 36. Radi samoumrov umrje več ljudi kakor za rakom. V Češkoslovaški zadnje čase zelo pazljivo spremljajo nalezljive bolezni, katere opisujejo s krivuljami, izmed katerih je krivulja gripe najbolj nepravilna. Poleg te sta najstrašnejši predstavnici nalezljivih bolezni škrlatinka in davica. Vendar so s raznimi higijenskimi ukrepi zmanjšali razsajanje teh bolezni na minimum. Skoro popolnoma pa so izginile bolezni pegavi tifus, malarija in druge podobne.

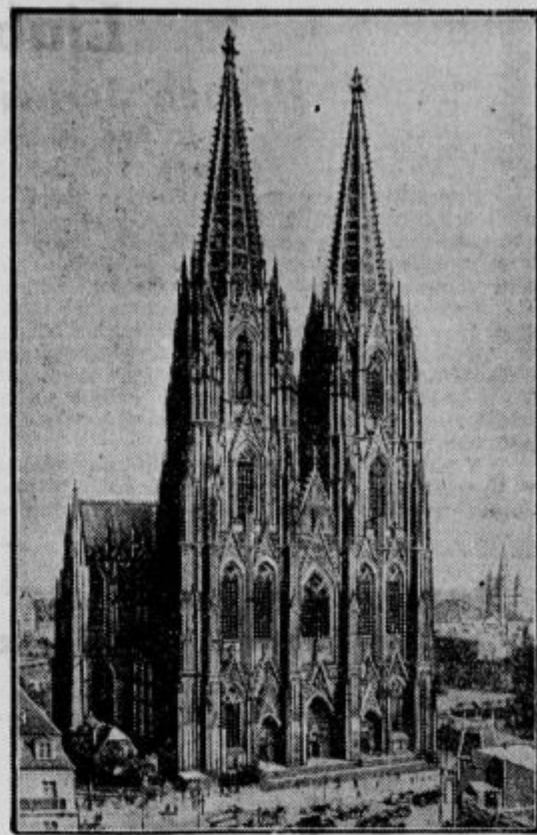
Prihod kanadskih oceanskih letalcev v London. Kanadska letalca Boyd in Connor, ki sta v letalu »Columbia« preletela Atlantski ocean, sta bila navdušeno sprejeta od ogromne množice ljudstva. Na sliki stoje pred »Columbio« od leve na desno: poročnik Connor, Levine, ki je svoj čas s Chamberlinom tudi v »Columbiji« preletel progo New York—Berlin, in kapitan Boyd.

Sovjetska ženska moda

V Rusiji je prišla sedaj na vrsto moda. Sovjetski mogotci očitno zavideajo svetovnim kraljem mode njihov ogromni dobiček in so se radi tega odločili, da za svoje žene in dekleta uvedejo posebno sovjetsko modo. — Končno so morali posvetiti pažnjo tudi temu važnemu vprašanju, ker žensk ne bodo mogli v njihovem bistvu nikoli spremeniti, gotovo se bodo raje zanimale za modo, kakor pa za vprašanja »pjatiljetke«. Da bi se pa tudi v tem oziru ne kršila sovjetska originalnost, se je sovjetska vlada obrnila na ženske same, da bi z glasovanjem odredile, kakšna naj bi bila sovjetska moda. To glasovanje se bo vršilo na zimo, da bo mogla nova moda nastopiti že spomladi. Pred mesecem se je vršil kongres »diktatorjev« mode, na katerem so živi modeli pokazali 8 novih modnih kreacij. Pozneje bodo te nove kreacije razstavili v vseh mestih Rusije in vsak model bo označen s številko. Vsaka ženska pa bo morala glasovati za neko številko, ki bo njej najbolj všeč. Sovjetski oblačilni trust bo potem izdeloval samo ono vrsto obleke, katero bo plebiscit odobril kot revolucionarno. »Diktatorji« mode v Rusiji imajo torej težko stališče, ker ne smejo pozabiti na higijeno, lep kroj in na revolucionarnost. Model mora zadovoljiti vse te zahteve.

Milijonarka - beračica

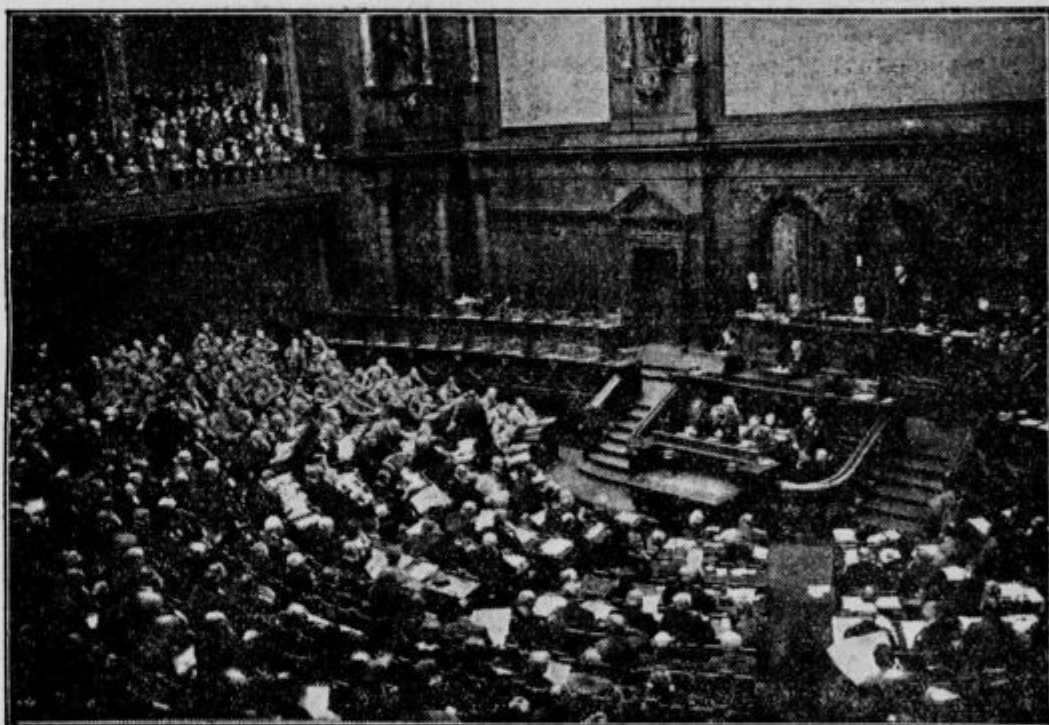
Neki gospod iz Brooklyna, A. Smolowitz po imenu, je dal aretirati svojo 90 letno mater, ker kljub temu, da je zelo bogata, ni hotela opustiti beračenja po ulicah. Sin je policiji pojasnil, da ima njegova mati najmanj milijon dolarjev v gotovini in nepremičninah in je prosil policijo, naj jo aretira, da bi se tudi sam zavaroval pred njo. Pripovedoval je: »Policisti, ki so imeli usmiljenje s staro, ji niso prepovedali beračenja, ampak so ji celo pokazali mesta in prostore, kjer bo lahko mnogo nabirala. Če pa je radi beračenja prišla pred sodnika, so jo brez kazni poslali v zavetišče, kar pa je bila velika neumnost, zakaj

Stolnica v Kölnu. Dne 15. oktobra so v Kölnu slovesno praznovali 50 letnico, kar je bila končana ta krasna gotška stavba.

Pet oseb utonilo

Na Anži se je te dni pripetila v bližini Losensteina težka nesreča, pri kateri je zgubilo življenje pet oseb. Neka družba iz Losensteina, ki je štela sedem članov, je priredila vožnjo s čolnom po Anži v nek bližnji kraj. Ko so se popoldne vračali, se je nenadoma čoln iz dosedaj še nepojasnjenega vzroka prevrnil v bližini Losensteina. Vseh sedem oseb je padlo v vodo. Dve izmed njih sta se srečno rešili, ostalih pet pa je izginilo pod vodo. Trupla so kmalu potegnili ven. Med ponesrečenci sta 2 družinska očeta-delavca.

Otvoritvena seja nemškega državnega zbora v ponedeljek, dne 13. oktobra

moja mati poseduje hišo, ki je prav razkošno opremljena.« Policija je z veseljem sprejela to izjavo na znanje in še pristavila, da je bila stara gospa prava umetnica v beračenju. Ni se ji zdelo mnogo, če je dnevno nabirala do sto dolarjev. Gospo Smolowitz so tako zopet postavili pred sodišče, kjer pa je bila zopet oproščena in spuščena na svobodo, toda pod pogojem, da bo odslej naprej pod nadzorstvom svojega sina.

Berlinski tatovi avtomobilov

V zadnjem času so se tatvine avtomobilov v Berlinu silno pomnožile. V zadnjih treh dneh je bilo policiji prijavljenih nič manj kakor pet ukradenih avtomobilov. Še enkrat toliko pa je bilo ukradenih in čez nekaj časa zopet pripeljanih lastnikom nazaj. Policija je ugotovila, da gre za dve dobro organizirani tolpi mladih elementov, ki jih vodi par brezposelnih avto-mehaniikov. Policija spravlja to izginjanje avtomobilov v zvezo s tem, da se bo sedaj kmalu pričela plesna sezona. Policija je nadalje ugotovila tudi, da imata ti dve tolpi celo tečaje za šoferje. Obe tolpi sta dobro opremljeni z vsem tozadavnim orodjem vseh sistemov. Svoje tečaje prirejajo seveda v največji meri z izposojenimi avtomobili, iz katerih pa seveda ne pozabijo odnesti raznih sedežnih ogrinjaj, električnih ur in drugih podobnih stvari.

Največjo izbiro

kuhinjske posode aluminijaste ter emajlirane od najceneje do najdražje in sicer sive, rujavne, modre i. t. d. nudi edino le tvrdka z železino

STANKO FLORJANČIČ

Ljubljana

Sv. Petra cesta 35

Tajna modre in previdne dame,

ki se ji vse divi v družbi, je dnevna poraba dobro dišeče in zanesljivo negujoče »Isla« umivalne soli, izdelek saline Bad Ischl. Vsakdanja poraba tega sredstva daje zanesljiv občutek dovršene nege. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Za Jugoslavijo: Paracelsus k. d., Zagreb 3.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Četrtek, 16. oktobra: 12.15 Plošče (plesna glasba, slovenska glasba). — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče in borza. — 17.30 Otroška ura, ga. Gabrijelčičeva. — 18.00 Koncert radio orkestra. Violina solo. — 19.00 Prof. Mirko Rupel: Srbohrvaščina. — 19.30 Pero Horn: Vzgoja otrok. — 20.00 Prenos iz Prage: Simfonični koncert. — 22.00 Casov. napoved in poročila. — 22.15 Lahka glasba.

Petek, 17. oktobra: 12.15 Plošče (opera: Čarostelec, orkestralna glasba). 12.45 Dnevne vesti. 13. Čas, plošče, borza. 18. Koncert radio orkestra. 19. Dr. Lovro Sušnik: Francoščina. 19.30 Gospodinjska ura, gđe. Cilka Krekova. 20. Sportna ura, predava g. Drago Ula. 20.30 Prenos iz Beograda. 22.30 Casovna napoved in poročila.

Drugi programi:

Petek, 17. oktobra.

Beograd: 20.30 Pevski koncert akademskega okteta. 21.30 Večerni koncert radio kvarteta. 22.45 Plošče. — Budapest: 19.15 Koncert ciganskega orkestra. 21. Večerni koncert kvarteta. Nato koncert jazz orkestra. — Dunaj: 19.35 Zabavni koncert orkestra. 21.30 Koncert dunajske filharmonije. Nato večerni koncert zabavne glasbe. — Praga: 19.20 »Konkurent«, igra v treh dej. 21.00 Pevski koncert. — Milan, Torino: 19.30 Koncert zabavne glasbe. 20.40 Simfonični koncert francoske glasbe, nato plesna glasba. — Langenberg: 20.00 Večerni koncert radio orkestra. 20.50 »Mož napove muhi vojno«, slušna igra. — Rim: 20.35 »Nova ljubezen«, opereta (Ostali). — Berlin: 19.45 Plesni večer. 21.30 Dekla-gospodinja, igra. — Katowice: 20.15 Koncert simfoničnega orkestra. — Toulouse: 19.45 Plesni. 20.00 Koncert argentinskega orkestra. 21.00 Koncert zabavne glasbe. 22.30 Večerna lahka glasba. — M. Ostrava: 18.55 Večerni koncert orkestra. 19.20 Komedija. 21.00 Pevski knocet.

Mentor — dijaški list

Prejeli smo pravkar izšlo prvo (dvojno) številko novega, 18. »Mentorjevega« letnika. Marsikaj se je izpremenilo v njem, če pregledamo prve letnike, ki so izhajali v šentiviški zav. du. sv. Stanislava, marsikaj obrnilo — a eno stoji: vsikdar, od svojega prvega zvezka pa do tega poslednjega, je bil »Mentor« v polnem obsegu svoemu imenu zvest. Tako prikupen in duhu časa ter dijaškim potrebam brezpogojno odgovarjajoč ni bil in težko da bo kdaj kateri drugi slovenski dijaški list. Iz sedemnajstih dovršenih letnikov »Mentorja« nam gleda v obraz kos naše žive zgodovine, kakor je zapisana iz mladine in za mladino. Interesi mladine, njena zanimanja se zrcalijo v listu — in tu je zajet zgodovinski preobrat, tu je zajet duh, ki govori živo o naših mladih generacijah.

Novi letnik kaže že v prvi številki, da hoče ustrezati list vsem potrebam našega dištva ter da stoji pedagoško na zdravem načelu. Pester je po vsebini, kratkočasen in poučen. Po zunanosti je novi »Mentor« kaj mikaven, oblika mu je okusna, priključna.

Iz bogate vsebine pa hočemo navesti le nekaj prispevkov — vseh bi itak na ozkem prostoru ne mogli obravnavati, toliko jih je in vsi so enako zanimivi:

Priljubljeni sodružnik »Mentorja« Janko Mlakar piše v šaljivem tonu svoje zelo zabavne »Spomine«. »Mentor« jih je postavil na čelo lista in mesto uvodne povesti bodo čitatelji imeli na prvi strani zabavno, vendar s skrito vzgojno in poučno ostjo napisano revijo plodovitega življenja bistrega moža. — Posebno velike važnosti se nam zdi, da je posvetil »Mentor« svojo pozornost »Mentorju« slovenskega književnega jezika, ki ga resno presoja L. D. — J. Šedivy piše pod naslovom »Naše dijaštvo in slovensko vprašanje« o prav tako zanimivem in aktualnem problemu. — Jubileju šentiviške slovenske gimnazije in obletnici koroškega plebiscita sta posvečena posebna dva ilustrirana članka, mladi sodružniki-dijaki pa so prispevali marsikatero vpoštevanja in hvale vredno stvar. — V vestniku čitamo poleg literarnih pomenkov »najmlajšimi« književno pismo, sledi Slovenski vestnik ter priljubljeni in skrbno urejeni kotiček »Dijaški šah«. Zaglavja »Za dobro voljo«, »Uganke« in »Črna deska« prijetno zaključujejo zares uspešno številko »Mentorja«.

»Mentor« izhaja med šolskim letom vsakega 1. v mesecu. Celoletna naročnina za dijake 30 Din, za druge in zavode 40 Din. — Uprava je v Ljubljani, na Miklošičevi c. 5.

ZNATNO

ZNIŽANE CENE

Pri zavzivanju hrane
ni važna količina ampak kakovost.

OVOMALTINE

vsebuje redilnost in vitamine v koncentrirani obliki, valed česar se z dodatkom 2-3 žličke Ovomaltine mleku zju raj in popolne dovede organizmu ena množina telesne moči, ki je vsak-mur potrebna pri današnjih težkih razmerah.
Velika skatija Din 36.—, srednja Din 32.—, mala Din 16.—

Ljubljansko gledališče

Drama.

Začetek ob 20 zvečer.

Četrtek, 16. oktobra: PRAVLJICA O RAJSKI PTICI. Red D. Gostuje gospa Slava Scherban-Severjeva.

Petek, 17. oktobra: Zaprt.

Opera.

Začetek ob 20 zvečer.

Četrtek, 16. oktobra: KNEZ IGOR. Red A.
Petek, 17. oktobra: Zaprt.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 16. oktobra: Ob 20: SKRJANCKOV GAJ. ab. A.

Petek, 17. oktobra: Ob 20: JUTA. Prireditel Ljudskega odra.

Sobota, 18. oktobra ob 20: ALEKSANDRA. ab. C. Kuponi.

Ljudski oder v Ljubljani

Nedelja, 19. oktobra ob pol 8 zvečer: »JULIJ CEZAR«. Založna v 5 dejanjih (14 slikah).

V nedeljo 19. oktobra ob pol 8 zvečer vpripori Ljudski oder v Ljubljani eno izmed najboljših del slovitiga angleškega dramatika W. Shakespearea »Julija Cezarja«. To delo, ki se odlikuje po svoji globoki dramatičnosti, nam v 14 slikah prikazuje boj za čast in slavo rimskega naroda, ko je vladal veliki imperator Julij Cezar. Drama je podana v krasnem prevo lu največjega mojstra slovenske besede Otona Župančiča. — Cene za to predstavo ne bodo zvišane. Preskrbljeno je tudi, da bo dvorana toplo kurjena. Opozorjamo, da si občinstvo preskrbi vstopnice že v predprodaji, ki se prične jutri od 8 dalje v Ljudskem domu, I. nadstropje.

Cerkveni vestnih

Fantje imajo duhovne vaje v Domu od 25. do 29. oktobra.

Za možke so duhovne vaje od 31. oktobra do 4. novembra. Prosimo č. gg. dušne pastirje, da opozorijo nanje fante in možke. Vodstvo Doma.

Sprejemamo sposobne ljudi

za prodajo »Slovenca« v kolportadž po Ljubljani. Zaslužek zagotovljen. Oglasiti se v upravi »Slovenca«, Kopitarjeva 6, pri propagandnem oddelku v II. nadstropju

Autotaksi M. Hočevnar

Novo mesto-Kendija Telefon št. 18

Persil

v pravi količini!

Persil je Persil

Vzemite na vsake 2½ do 3 vedra vode en paket Persila. To vpoštevajte vedno pri pranju! Raztopite Persil v mrzli vodi!

Pri delu za naše kmetijstvo

Sadna in vrtna razstava v Slovenjgradcu

Slovenjgradec.

V nedeljo se je v okusno opremljeni dvorani okrajne hranilnice otvorila sadna in vrtna razstava, katero je priredila tukajšnja podružnica sadjarskega društva. Oficijska otvoritev se je izvršila ob pol 10 dop. ob navzočnosti zastopnikov vseh tukajšnjih oblastev in uradov ter obilnem številu občinstva. Razstavo je otvoril predsednik podružnice g. Ivan Rogina iz Starega trga, ki je v uvodnih besedah pozdravil navzočega zastopnika politične oblasti, višjega pristava g. L. Eileza ter mestnega župana g. dr. Al. Bratkoviča in končno ostale zastopnike raznih oblasti in ostalo občinstvo. Nato je prosil še našega znanega sadjarskega strokovnjaka g. Miha Levstika iz Celja za predavanje o sadjarstvu in šolskega nadzornika g. Ant. Močnika iz Guštanj, da predava o vrtinarstvu. Po oficijski otvoritvi se je vršil ogled razstavišnega blaga, nakar je g. Levstik predaval o sadju, ki v tukajšnjem okraju najbolj uspeva in v prav poljudnih besedah razložil vrline in slabe strani posameznih vrst tega sadja. Kot najbolj priporočljivo sadje za ta okraj je v prvi vrsti: Baumanova reneta, Močancelji, Boskop, Kanada, Carevič in Bobovec. V drugi vrsti pa še Londonski pepinec, Šampanjaska reneta in Blechemovka. Po tem predavanju o sadjarstvu je povzel besedo g. A. Močnik, ki je predaval o konzerviranju in vkuhavanju sadja in sočivja ter o cvetlicah.

Sadni izbor za slovenjgraški okraj

Popoldne ob 15 se je vršila v dvorani Združnega doma sadjarska anketa o določitvi sadnega izbora za ta okraj. Ankete se je udeležil zastopnik banke uprave ing. Skubic iz Ljubljane in kmetijski referent Wernig, zastopniki sadjarske podružnice in nekaj šolskih upraviteljev, sadjerejcev iz tukajšnje okolice. Kmetijski referent Wernig je prečital odlok banke uprave, po katerem se morajo izvršiti sadni izbori, ter našteval posamezne vrste, katere bi prišle v tukajšnjem okraju v poštev. G. Rogina prečita svoj predlog, v katerem našteje vrste sadja, katere je odbor sadjarske podružnice že prej izbral za najboljše sadne vrste za ta okraj. Na podlagi tega so se izbrale tele vrste sadja, jabolka: Baumanova reneta, Močancelji, Boskop, Kanada in Bobovec za prvo vrsto; za drugo vrsto pa Šampanjaska reneta in Charlamovka; hruške pa: Pastorovka, Klapovka, Koroška ozimka, Tepka in Ozimka. Slive: domača češplja in orehi pariški z podolgovatim tankim lupinom. Ing. Skubic povdarja, da naj vsi merodajni faktorji vplivajo na drevosničarje in

sadjerejce, da se v bodoče sadijo in gojijo samo izbrane vrste sadja. Banski svetnik č. g. Čizek povdarja, da bi bilo treba v okolišju prirediti tečajne in predavanja, da se v ljudstvu oživi zanimanje za sadjerejo in za izbrane vrste sadja.

Živinorejska razstava v Kranju

Na zadružno živinorejsko razstavo v Kranju 11. oktobra t. l. je bilo prignanih 179 glav goveje živine in sicer 47 bikov, 98 krav in 34 telic. Živina je izhajala iz področja 11 okoliških živinorejskih združenj. Zadruge so s tem razstavile elito svoje živine in očitno pokazale veliko zanimanje za napredek in tekmo v živinoreji, dasiravno je med njimi ¾ takih, ki so se ustanovile in pričele z delovanjem še začetkom t. l. Razstavo je priredil in organiziral okr. kmet. referent s sodelovanjem »živinorejske skupine za kranjski okraj«. Ob 10 dopoldne je razstavo otvoril okrajni načelnik vl. svetn. Josip Znidarčič v prisotnosti raznih gostov iz Ljubljane in drugod. Takoj na to so se formirale štiri prenovljene komisije pod vodstvom »živinorejskih strokovnjakov gg. ing. Murja, veter. Bedenka, kmet. ref. Sustiča ter ing. Oblaka in veter. inspekt. Korošca. K premovanju je prispevala banska uprava 27.230.— Din., mestna občina Kranj 800.— Din., a hranilnica in posojilnica v Kranju 1000.— Din., skupno 28.530.— Din. Razen tega so prispevale tudi pristojne občine z zneski do 2000.— Din., za živino iz lastnih območij, tako da se je razdelilo preko 40.000.— Din nagrad za premovane živali. Je to sicer lepa vsota, ampak v primeri z velikim dogonom in dobro kakovostjo razstavišne živine še zmlorom skromen znesek. Malo čudno je kajpak, da niso prispevali k tej važni gospodarski prireditvi razven hranilnice in posojilnice v Kranju tudi drugi denarni zavodi, v katerih je naloženega dokaj kmečkoga denarja. dasiravno so bili naprošeni za podporo.

Za bike so bile razdeljene 4 prve nagrade, 11 drugih, a 23 tretjih nagrad. Za krave je bila podeljena 1 prva nagrada, 17 drugih in 78 tretjih nagrad, pri telicah pa 1 prva nagrada, 5 drugih in 24 tretjih nagrad. Razen tega je dobila nenagradjena živina manjše zneske za prigon. Prvo nagrado za bike so dobili Kadivec Janez iz Hrastja, Sluga Josip iz Grada pri Cerkljah, Kristane Ivan iz Srednje vasi pri Senčurju in Grašič Franc iz Klanca. Slugov bik je dosegel najvišjo oceno 30 točk. Prvo nagrado za krave so je priznalo Andreju Joštu iz Podtabora, a za telice Jan. Narobe iz Cerklja.

Razstava je vsestransko dobro uspela in je lahko v ponos živinorejskemu združništvu kranjskem okraju, kakor tudi prirediteljem.

VREDNOSTNI PAPIRIJI

Tendenco za državne papirje je bila danes neenotna. Tako se je učvrstila vojna škoda (v Belgradu je v nasprotju z Zagrebom popustila), dočim so dolarski papirji nadalje nazadovali pri znatnem prometu. Bančni papirji ne beležijo nikakih izprememb, zaključki so bili v delnicah Union, Poljo in Jugobanke. Nadalje je bila zaključena tudi Zemaljska banka po nekoliko nižjem tečaju. Industrijski papirji beležijo promet le v delnicah Guttmana, nato pa Trbovelske, ki je ponovno popustila v zvezi s položajem na Dunaju. Zaključevana je bila po 352 in 351.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 89 bl. 7% Bler. pos. 79 bl., Celjska pos. 160 den., Ljublj. kred. 122 den., Praštediona 925 den., Kred. zavod 170 do 180, Vevče 124 den., Stavbna 40 den., Šesir 105 den., Ruše 280—300.

Zagreb. Drž. pap. 7% inv. pos. 88 bl. agvari 53 bl., vojna škoda ar. 426—426.50 (425, 426, 427), kasa 426.50—427 (426, 426.50), X. 425.50, XI. 425 den., XII. 425.50—427 (425), srečke Rdeč. križa 52 bl., 8% Bler. pos. 86—86.50 (86.50, 87), 7% Bler. pos. 77.50—78 (78), 7% pos. Drž. hip. banke 77.50—77.625 (77.75, 77.50), 6% begl. obv. 71—74, pos. mesta Zagreba 72 den., Tob. srečke 32 bl. — Bančne delnice: Hrvatska 50 den., Katolička 36 den., Poljo 56—56.50 (56), Kreditna 96 den., Union 191—193 (191), Južo 77.50—78.50 (77.50, 78), Lj. kred. 122 den., Medunarodna 66 den., Narodna 8000—8200, Obrtna 36 den., Praštediona 922 do 924, Srbska 188 den., Zemaljska 127—129 (128). — Industrijske delnice: Nar. šum. 25—35, Guttmann 140—150, Slaveks 57—60, Slavonija 200—202 (200), Našice 1100—1250, Danica 100—103, Pivara 185 den., Drava 210—230, Šeđerana Osjek 295—298, Nar. ml. 20 den., Osj. lev. 190 den., Brod. vag.

80—85, Union 120—140, Vevče 124 den., Isis 42 do 45, Ragusea 397—400, Oceania 200—210, Jad. plov. 550—600, Trboveljska 351.50—353 (352, 351).

Belgrad. 7% inv. pos. 86.50, vojna škoda 441.50—443, XI. 440.50, XII. 447—448, 7% Bler. pos. 81—81.50, 7% pos. Drž. hip. banke 79—80.

Notacije državnih papirjev v inozemstvu. London: 7% Bler. pos. 76—78. — Newyork: 8% Bler. pos. 83—88, 7% Bler. pos. 76.50—78.

Dunaj. Don. sav. jadr. 88.30, Wiener Bankverein 15.50, Creditanstalt 47.35, Escompteges. 158.50, Žirno 89.90, Slavex 7, Mundus 149, Alpine 20, Trboveljska 44, Prager Eisen 342.25, Leykam 3.95, Rima Murany 78.50.

Žitni trg

Danes javlja Budimpešta prijaznejšo tendenco. Na našem trgu ni izprememb. Kupčija počiva. Nekaj več se trguje z umetno sušeno koruzo, ki se izvažja v Avstrijo. Cena 94 za promptno dobavo.

V Ljubljani so notacije nekoliko višje. Zaključeno je bilo: 1 vag. koruze, 1 vag. pšenice. Tendenco čvrsta.

Novi Sad. Pšenica 79-80 kg bč. 142.50—145, bč. Tisa šlep 150—152.50, g. bč. 150—155, ban. Tisa šlep 147.50—150, ban. Bega šlep 142.50—145, g. ban. 147.50—150, j. ban. 140—142.50, sr. 78 kg 135—137.50, slav. 78 kg 132.50—135. — Koruza: stara: bč., sr. 107.50—110, ban. 102.50—105; nova: bč., sr. 70—75, bč., sr. dec., jan. 77.50—82.50, bč., sr. marc, april, maj 97.50—100, ban. dec., jan. 72.50—77.50. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 22 vagonov, oves 1 vagon, ječmen 3 in pol vagona, koruza 15 vagonov, moka 9 vagonov, otrobi 4 vagoni. Tendenco mirna.

Budimpešta. Tendenco priazna. Promet majhen. Pšenica: okt. 15.02—15.10, zaklj. 15.02 do 15.03; marc 16—16.10, zaklj. 16.01—16.02; maj 16.40 do 16.47, zaklj. 16.41—16.42. — Rž: marc 9.38 do 9.40. — Koruza: maj 12.39—12.55, zaklj. 12.52 do 12.55. Tranzit maj 10.95—10.98, zaklj. 10.95 do 10.98.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno 3 vag. smrekovih hlobov, 1 vag. desk, 2 vag. oglja, 2 vag. buk. drv. Tendenco neizpremenjena. Povpraševanje je za več vagonov ogljancanelo, za borove pilote 6.50—14.70 m, premer v sredini 30 cm, za 3 vag. lipovih plohov, 2—3 m, od 3 m dalje, od 20 cm dalje, 50—100 mm. Ponuja se 1 vag. desk sama smreka med. 22 cm.

Živina

Ljubljanski sejem dne 15. oktobra. Na današnji sejem je znašal dogon (v oklepajih število prodanih glav): 118 (20) konj, 73 (27) volov, 63 (32) krav, 25 (11) telet in 281 (115) prašičov za rejo. Cene so ostale v glavnem neizpremenjene, le cene telet so nadalje poustile. Notirali so: voli I. 10, II. 9, III. 8 Din, krave debele 5—7, klobasariče 3—4, teleta 11—13 (na prejšnjem sejmu 12—14), konji in prašički za rejo po kakovosti in velikosti. Sejem je bil kot drugi v mesecu srednje obiskan. Kupčije ni bilo dosti, znatnejša je bila le s prašički za rejo.

Kranjski živinski sejem 13. oktobra. Na živinski sejem je bilo prignanih (v oklepajih število prodanih glav): volov 83 (35), cena 3000—4000 Din; krav 30 (14), 1600—3000 Din; telet 4 (1), 800 do 900 Din; junca 2 (2), 3000—3500 Din; junici 2 (2) 3000—3500 Din; bikov 6 (neprodani), 5000 do 6000 Din; ovac 62 (neprodane), 150—200 Din; svinj 55 (10), 300—2000; prašičev 30 (24), 300—2000 Din; kljub skrajno neugodnemu vremenu prigon živine in kupčije niso izostale, kar kaže, da je kranjski semenj priljubljeno zbirališče prodajalcev in kupcev živine.

Hmelj

Nürnberg, 15. okt. as. Pripeljanih je bilo 200 bal in prodanih istotako 200. Notiral je planinski hmelj 50—55, hallertauski druge vrste 65—75, II. vrste 65—75, srednji 80—90, I. vrste 95—108, srednji württemberski 85 mark. Od inozemskega hmelja se je prodalo štajerskega za 55—58. Razpoloženje v splošnem mirno. Cene čvrste.

Dvokolesa
motorji, šivalni stroji, otroški in igračni vozički, pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

„TRIBUNA“ F. B. L.,
tovarna dvokoles in otroških vozičkov
LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

¹ Strnitev sil, ki delujejo na daljavo. (Op. prev.)